

e m b a r g o hétfőn reggel 5.00 óráig!

bb. 33. európai szocialista országok párt- és állami vezetőinek találkozója

gy/zs

1969. november 30.

az előzetes megállapodásnak megfelelően ez év december elején moszkvában a bolgár, népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió párt- és állami vezetőinek találkozója kerül sor, amelyen véleménycserét folytatnak időszerű nemzetközi kérdésekről.

/mti/

..

-18-

vége

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

L A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1969. december 1.

bb 1. fokozott segítség a munkás-paraszt szülők gyermekeinek az egyetemi tanulmányokban

i z s u / j / u m z s l a

1969. december 1.

a kisz budapesti bizottsága megvizsgálta a fővárosi egyetemek, főiskolák és más felsőoktatási intézmények hallgatóinak helyzetét. az ország nappali tagozatos hallgatóinak több mint 50 százaléka, csaknem 30 000 diák budapesti felsőoktatási intézményben tanul; a diákok 42 százaléka műszaki, 12 százaléka közgazdasági, 14 százaléka orvosi és 13 százaléka mezőgazdasági, jogi és művészeti képzést kap.

a kisz foglalkozott a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulási lehetőségeivel is. megállapította, hogy a munkás-paraszt szülők gyermekeinek aránya - mind a jelentkezők, mind a felvettek között tovább csökkent.

elgondolkoztató, hogy a viszonylag nagy felkészültséget igénylő szakokra - nyelv, filozófia, pszichológia, elméleti matematika, fizika, művészeti területek, építészt stb. - csak egészen csekély számban kerülnek fizikai dolgozók gyermekei. ráadásul a felsőoktatási intézményekben - elsősorban előzetes felkészültségbeli és tanulmányi okok, a segítségadás hiánya - miatt több mint 7 százalékkal magasabb a fizikai dolgozók gyermekeinek lemorzsolódási aránya, mint a többi diáké.

az ifjúsági szövetség ezért fontos tennivalójának tekinti, hogy fokozott segítséget nyújtson a tehetséges munkás-paraszt tanulók egyetemi felkészítéséhez és önképzésük kibontakozásához. a felsőfokú oktatási intézmények kisz-szervezetei egyetemi előkészítő tanfolyamokat szerveznek a középiskolákban, s a kisz érdekvédelmi munkája során a felvételtől egészen az elhelyezkedésig figyelemmel kíséri és segíti a fizikai dolgozók gyermekeit. az első főiskolai években a napi tanulmányaikban is támogatják őket. /mti/

- 1 -

v

bb..2. rákoskeresztúron épül fel a főváros legnagyobb tejüzeme

1 g j cs zs -cz

1969. december 1.

a x. és a xvii. kerület határában, rákoskeresztúron, a jászberényi úton, mintegy tíz hektárnyi területen épül fel a főváros legnagyobb és legkorszerűbb tejüzeme. a kijelölt részt rendezték, feltöltötték, s megkezdődött a tej-kombinát alapozása. a hatalmas létesítménybe naponta 400-400 ezer liter tejet szállítanak majd. egy részét kannákba töltik, palackozzák és műanyagtasakokba csomagolják, másik részét pedig különféle tejtermékké - kakaóvá, joghurttá, kefirré, tejfölle, vajjá, turóvá - dolgozzák fel. a gépi be-
rendezések - köztük a palackozó és csomagoló gépsorok - nagy része külföldről érkezik. így például a pasztöröző és a főlőző gépeket az ndk-ból, polipack gépeket svájc-ból szállítják.

a tejüzem mintegy 900-1000 embernek nyújt majd munka lehetőséget. a létesítmény - amelynek beruházási költsége csaknem 450 millió forint - előreláthatólag 1972 végén adják át rendeltetésének. a tej-kombinát a tervek szerint az v., a vi., a vii., a viii., a x. és a xvii. kerületek napi tej- és tejtermék ellátását biztosítja majd.

a rákoskeresztúri tejüzem üzembehelyezése után, a meglehetősen régi, elavult országútvasúrosi tejüzemet megszüntetik.
/mti/

--

bb.3. muzeumvasut nagycenken

vid cs ká cz

1969. december 1.

muzeumvasutat létesítenek nagycenken széchenyi istván kastélya mellett. a hét és félkilométer hosszúságú vonalon muzeális értékű, keskenyvágányú mozdonyok és személykocsik közlekednek majd. a forgalmat uttoróvasut jelleggel bonyolítják le. bemutatnak több régi teherkocsitípust, vasuti állomási berendezést és felépítenek egy háromvágányú régi állomást.

a vasut kiinduló helye a nagyforgalmu sopron-győri országot közelében lesz. a vonatok a híres széchenyi kastély és az 1730-ban telepített hársfásor mellett haladnak. megkerüli a széchenyi mauzóleumot, majd a fertőszentmiklósi állomás és a szovjet hősi emlékmű mellett érnek vissza a kiinduló állomásra.

/ folyt. köv./

- 2 -

lm

bb.3. muzeumvasut 1. folyt./c

a muzeumvasut része lesz annak a közlekedési muzeumnak, amelyet a minisztertanács határozata értelmében a nagy-cenki kastélyban alakítanak ki.

a vasut első szakasa 1970 május 1-én nyílik meg./mti/

--

bb.4. nyugatnémet lányok, asszonyok a vietnami agresszió ellen - nszk-beli nőküldöttek nyilatkozata

1 fe/gk cs zs

1969. december 1.

a nyugatnémet nő- és békemozgalom küldötteként tíz napot töltött hazánkban - viktorja krützer és hertha tüsfeld asszony. a nyugatnémet békemozgalom két ismert személyisége elutazása előtt nyilatkozott az mti munkatársának:

évekkel ezelőtt a stockholmi békefelhívásra bontakozott ki mozgalmunk, amely világszemléletre, meggyőződésre és vallásra való tekintet nélkül tömöríti azokat a humanista gondolkodású nyugatnémet asszonyokat és lányokat, akik országunk demokratikus fejlődését, a világbéke ügyét szívükön viselik és tevékenységüket e nemes cél szolgálatába állítják. az elmúlt években e célok érdekében számos sikeres akciót hajtottunk végre, az nszk-ban működő más nőszervezetek közreműködésével. közösen előterjesztett követeléseinket még a korábbi szélsőséges jobboldali kormány sem hagyhatta teljesen figyelmen kívül. az nszk-ban az összes dolgozó 33 százaléka nő, s vannak olyan munkahelyek - így a finommechanikában, a textiliparban -, ahol a női munkaerő van túlsúlyban. bérezésük, szociális helyzetük azonban sokkal rosszabb a férfiakénál. hiányoznak a gyermekintézmények - bölcsődék, óvodák, napközik is.

ez idő szerint akcióink középpontjában a szabadságért küzdő vietnami nép megsegítése áll - folytatták a német küldöttek. - házról házra, lakásról lakásra járva gyűjtjük a háboru beszüntetését követelő aláírásokat. cikkeken röpiratokban hívjuk fel a nyugatnémet közvélemény figyelmét azokra a szörnyűségekre, amelyeket az amerikai agresszorok és zsoldosaik dél-vietnamban védtelen asszonyok és gyermekek ellen elkövetnek. minden rendelkezésre álló eszközzel támogatjuk egy nő- és gyermekvédelmi kutató intézet és klinika felállítását dél-vietnamban./ mti/

--

- 3 -

lm

bb. 7. a legfelsőbb bíróság döntése: a gyermektartásdíj megállapításánál a veszélyességi pótlék is számít

1 bc/gg cs zs -cz

1969. december 1.

gyermektartásdíjjal kapcsolatos ügygel foglalkozott törvényességi óvás alapján a legfelsőbb bíróság. az ügy előzményei szerint a peres felek házasságát jogerősen felbontották, s a járásbíró - egy gyermekük után - tartásdíjat állapított meg az összeget az alperes havi átlagkeresete alapján állapította meg - de figyelmen kívül hagyta a veszélyességi pótlékot, amelyet mint röntgenológus kapott.

A másodfoku bíróság is helybenhagyta az ítéletet.

a legfelsőbb bíróság azonban megállapította, hogy az eljáró bíróságok ítélete - mert nem vették figyelembe a veszélyességi pótlékot - törvénysértő. a többi között rámutatott: a veszélyességi pótlékot a dolgozó részben sem tartozik különleges munkaviszonyával, munkakörével összefüggő kötelezettségeinek, szolgálati beosztásával együttjáró feladatainak teljesítésére fordítani. a veszélyességi pótlékot - akár veszélyes munkakörben dolgozó orvosról, egészségügyi dolgozóról, akár bármely veszélyes iparágban, bányászatban, vegyészetben, stb. működő fizikai, vagy műszaki dolgozóról van szó - az együttélő szülők mindig a család ellátására, ennek keretében a közös gondozásukban levő gyermekek eltartására fordítják. a veszélyességi pótlék tehát nem jelenti és nem jelentheti semmilyen, későbbi időszakra tartalékolandó anyagi alap megteremtésének a feladatát, azt az együttélő család ugyanúgy mindennapos megélhetési költségeire fordítja, mint magát az alapfizetést. az esetleges egészségkárosodás veszélyének megelőzésére szükséges többletkiadások pedig ugyancsak egyformán terhelik a teljes jövedelem / átlagkereset/ minden részét, tehát mind az alapfizetést, mind a veszélyességi pótlékot./mt1/

--

bb.8. forgalmi rendváltozás a kerepesi uton

1 pr/tr cs zs -cz

1969. december 1.

a fővárosi tanács vb. közmű- és mélyépítési főigazgatósága, valamint a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendszete értesíti az utazóközönséget és a járművezetőket, hogy kedden délelőtt átadják a kétirányú forgalomnak a kerepesi ut - dózsa utca és dózsa györgy ut közötti szakaszát. a kerepesi ut - dózsa györgy ut kereszteződésében az eredeti forgalmi rendlép életbe, a dózsa györgy uton közlekedő járművek kötelesek elsőbbséget biztosítani a kerepesi uton haladók számára. a 19, a 19/a, a 19/b, a 44, a 45, és a 46-os jelzésű autóbuszok ettől fogva ismét eredeti utvonalaikon közlekednek. ezek a buszok a baross tér 15 előtt lévő megállóban nem állnak meg, ehelyett új megállóhely létesül a keleti pályaudvar érkezési oldalán.
/mt1/

0 - 4 -

bb 5 miniszteri rendelkezés a szakmunkástanulóknak adományozható társadalmi ösztöndíjról

1 vt/mm/um zs cz

1969. november 30.

a munkügyi miniszter - a művelődésügyi miniszterrel, a képzésben érdekelt miniszterekkel és az országos hatáskörű szervek vezetőivel, valamint a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben - rendeletben szabályozta a szakmunkástanulóknak adományozható társadalmi ösztöndíj egyes kérdéseit. a rendelet értelmében tanulmányi szerződés a szakmunkás utánpótlás elősegítése érdekében csak tanulóviszonyban álló szakmunkástanuló és elsősorban a felvételében érdekelt vállalat között létesíthető - mindenképp a népgazdaságilag fontos szakmák esetében, ahol helyileg különösen nehéz az iskoláztatás megoldása. más vállalat a tanulóval csak a akkorköthet tanulmányi szerződést, ha ahhoz a tanuló felvételében érdekelt vállalat hozzájárul.

a tanulmányi szerződés alapján adományozható társadalmi ösztöndíj havi 250 forint. ezt az összeget a tanuló részére a külön jogszabályban előírt - szakmától, évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően megállapított - szakmunkástanuló ösztöndíjon felül kell biztosítani. a társadalmi ösztöndíjat a tanulmányi szerződés létrejöttének időpontjától az ösztöndíjas tanulóviszonyának megszűnéséig folyósítják.

az adományozó vállalat a szerződés szünetelésének vagy megszűnésének tényét köteles a szakmunkásképző intézettel közölni, az intézetnek pedig ugyancsak kötelessége az érdekelt vállalatot értesíteni a tanulóviszony megszűntetésével kapcsolatos határozatairól./mt1/

bb 6. felújítják a keszthelyi festetics kastélyt

vid/ká/um cz

1969. december 1.

felújítják a 101 szobás keszthelyi festetics kastélyt. az idén azt a szárnyát kezdték el restaurálni, ahol a híres helikon könyvtár is helyet kapott.

a kastély épületére 1887-től egyáltalán nem költött a festetics család. 1941-ben emiatt megroppant a nagy márványterem fala, amelyet újabb falakkal takartak el és így a legszebb helyiségből vendégszobákat alakítottak ki.

folyt.kövm/

- 5 -

xxxxxxxxxx

bb 6. / felujitják.....folyt./um

a háboru előtti két évtized súlyos mulasztásai tetemesen megnövelik a felujítás költségét. az épületet 1975-ig kívül-belül felujitják, s erre a célra mintegy 70 millió forintot áldoznak. többek között ki-egészítik a márvány kandallókat és a díszes butorokat. az eredetiséghez ragaszkodnak a felujitók azzal is, hogy jugoszláviából pattintott bányapalát hozatnak a tető rendbehozásához.

berendeznek egy bemutató termet is, ahol a z értékes műkincseket szemléltethetik meg az érdeklődők. újrárendezik goldmark károly zeneszerző emlékszobáját, a helytörténeti gyűjteményt és a balaton irodalmat szemléltető anyagot.

/mtl/

--

t
lu

- 6 -

bb. 9. új ipari üzemek telepítésével oldják meg a foglalkoztatási gondokat a szénbányák

ö/via/kz/tns/rj ká cz

1969. december 1.

hogyan oldják meg szénbányáink azt a rendkívüli helyzetet, amelyet az energiahordozók arányának gyors és nagyarányú változása idéz elő hazánkban? - erre a kérdésre kértek választ az mti munkatársai a szénbányák vezetőitől.

az energiahordozók arányváltozásával összefüggésben a szénbányászati visszafejlesztésére hozott intézkedések különösen erőteljesen érintették a nógrádi szénbányákat. e bányák termelése 1964-ben érte el csúcspontját. akkor foglalkoztatták a legtöbb bányamunkást - számszerűen 12.497-et. termelésük visszafejlesztése és ezzel együtt munkáslétszámuk csökkentése 1966-ban kezdődött meg, s az előzetes tervek szerint a 70-es évek közepére fejeződik be. akkor az 1966. évi 29 bányai üzem helyett már csak négy termel a nógrádi szénbányák területén. ezek nagybányai térségében helyezkednek el. munkáslétszámuk körülbelül 4500 fő lesz, a termelésük pedig - szemben az 1965. évi 3.5 millió, illetve az 1969-re tervezett 2.2 millió tonnával szemben - 900 ezer tonna.

az 1966-ban megkezdett munkáslétszám csökkentést kezdetben úgy oldották meg, hogy a nyugdíjkorhatárt elért bányászok helyére egyáltalán nem, vagy csak nagyon korlátozott számban vettek fel dolgozókat, ugyanakkor a saját kívánságra kelépní szándékozók távozása elé nem gördítettek akadályt. a tervszerű átirányítást - részben más bányavidékekre, részben a salgótarjáni iparmedence vállalatjaihoz - 1968-1969-ben kezdték meg és - ugyancsak a közvetlen bányamunkával felelőssé vált dolgozók elhelyezésére - meggyorsították a bányavállalat melléküzemágainak fejlesztését. 1966. óta - nem számítva azokat az aknaüzemeket, amelyek amugyis kimerültek - kilenc aknaüzemben szüntették meg a termelést. a munkások létszáma ugyanezen idő alatt több mint 4500-zal csökkent. a vonatkozó kormányrendelet értelmében 1967-ben, 1968-ban és 1969-ben az átirányított bányászok részére - keresetkiegészítés, egyszeri segély és költözési segély címén - eddig körülbelül egymillió forintot fizettek ki a nógrádi szénmedencében.

a létszámcsökkentés eddig viszonylag kevesebb problémával járt, mert az esetek több mint 50 százalékában nyugdíjazás révén oldódott meg, az átirányított, áthelyezett munkások száma pedig nem érte el a kétezret sem. a következőkben azonban ez az arány megváltozik, s így az eddiginél lényegesen több bányász szervezett elhelyezéséről kell gondoskodni. a megyében számolni kell ezzel. új ipari üzemek telepítésével igyekeznek megoldani a súlyos foglalkoztatási gondokat.

/folyt.köv./

7.30 rj

- 7 -

To 97

bb. 9. /uj ipari.....1. folyt./rj

a mátraaljai szénbányák területén, ahol a visszafejlesztéssel egyidejűleg nagyarányú fejlesztés is történt, távlatilag is zökkenőmentesen oldódott meg a probléma. az átszervezés pedig rendkívül nagyarányú volt: valamennyi mátraaljai bányászt közvetlenül érintett. 1964-től 1969-ig lényegében teljesen megszüntették a földalatti széntermelést a mátraalján. bezárták a szücsi x-es és xi-es aknát, a petőfi altárót, a gyöngyösi és a rózsai bányüzemet. az itt felszabadult munkások azonban nyomban elhelyezkedtek az ecséden, majd viszontán kialakított külfejtéses szénbányában, továbbá az ország egyik legnagyobb beruházásának kivitelezésénél, a gagarin hőerőmű építésénél. a külfejtéses bányában lényegesen jobb munkakörülmények közé kerültek a korábban földalatti munkahelyeken dolgozók: jórésze automata géporiások, parancsnoka, lett. a gépek kezelését 400 órás tanfolyamon sajátították el. az átképzés idején keresetkiegészítő segélyt kaptak. a bezárt bányák dolgozóinak közül eléggé sokan ragaszkodtak a földalatti munkához. ezeket többek között a borsodi szénbányák üzemében, valamint a földalatti vasut építésénél helyezték el. petőfibánya dolgozóinak foglalkoztatására új ipari üzemet szerveztek.

a párhuzamosan végrehajtott visszafejlesztés, fejlesztés eredményeként csak átmenetileg csökkent a széntermelés a mátraalján. a szénmedence bányái 1964-ben adták a legtöbb - 2.4 millió tonna - szenet. ideálisan alig valamivel több mint egymillió tonna, a megnyitott külfejtéses bánya évi kapacitása azonban eléri a hétmillió tonnát is. a magasfokú gépesítettség révén azonban ezt a nagy mennyiségű szenet sokkal kisebb létszámmal produkálják, mint a korábbi bányák.

az ország többi bányavidékén - a baranya, a borsod, a komárom és a veszprém megyei bányák területén éppen ellentétes gondokkal - munkaerő-hiánnyal küzdenek. a bányák visszafejlesztéséről napvilágot látott hírek hatására a bányászok azokat a bányákat is elhagyták ahol pedig távlatban is szükség van munkaerőre. a közép-dunántúli szénbányák üzemeltetők például - noha ezek eleve nem tartoznak a visszafejlesztendő bányák közé - az idén 300-an hagyták el, s pótlásukra mindössze nyolc fiatal tudtak felvenni. a várpalotai szénbányáknál sem tudják megállítani a munkaerő elvándorlást. e bányáknak az 1965. évi 2.5 millió tonna helyett az idén - s a következő években - 1.7 millió tonna szenet kell termelniük. az ezzel összefüggő létszámcsökkentés, illetve spontán létszámcsökkenés hamarosan túlhaladta a kívánt mértéket, s így ma már az ország egész területére kiterjedő toborzás ellenére is a szükségeshez mérten száz bányással kevesebb dolgozik a szénmedence bányáiban. nehezíti a helyzetet, hogy elsősorban a fiatalok hagyták el a bányákat.
/folyt.köv./

8.00 rj

- 8 -

T₆ 935

bb. 9. /uj ipari.....2. folyt./rj

a szénmedencében dolgozó bányászok átlagos életkora az utóbbi néhány évben keveseken 10 esztendővel emelkedett. a vállalat nagyarányú műszaki fejlesztéssel igyekszik a létszámhiányt pótolni, s még a kisebb létszámmal is teljesíti tervét. a gépesítés révén a várpalotai szénbányákban az egy főre eső teljesítmény magasán meghaladja az országos átlagot. országos átlagban egy műszak alatt egy dolgozó 1.4 tonna szenet termel, a várpalotai szénbányákban pedig 2.4 tonnát. a műszaki fejlesztésben a jövőt illetően is nagy tartalékok rejlenek még, s ezt maximálisan ki is használják. az ember azonban a legnagyobb arányú gépesítéssel sem pótolható, ezért a várpalotai szénbányák vezetői nyugtalanítóan zartják a nagymérvű munkaerővándorlást. e folyamatot hátrányosan befolyásolta az a körülmény is, hogy a termelés csökkentésének idején várpalotán nem voltak olyan üzemek, ahol a felszabadult bányászok elhelyezkedhettek volna. ezek az üzemek most készültek el, s azok a bányászok helyezkednek el bennük, akikre a széntermelésnél is szükség lenne.

komárom megye három bányavidékének dolgozóit - a tatabányai, az orszlányi és a dorogi bányászokat - eddig lényegében nem érintették a bányászat visszafejlesztésére hozott intézkedések. tatabányán és dorogon ugyanígy jó minőségű szenet bányásznak, az alacsonyabb fűtőértékű orszlányi szénnek pedig biztos fogyasztója a városban épült 200 megawattos hőerőmű. az ország széntermelésének 29-30 százalékát szolgáltatató három szénmedencében inkább üzemen belüli munkaerő-mozgás tapasztalható. bányát ugyan eddig nem zártak be, de lényegesen kevesebb munkahelyet tartanak üzemben, mint például három évvel ezelőtt. a koncentrált munkahelyeket magas fokú gépesítették, a gépesítés révén feleslegessé vált dolgozókat pedig helyben foglalkoztatták. jellemző e tekintetben hogy a vízbetörés miatt feladott tokodi xv-ös akna 740 dolgozóját is saját üzemében tudta elhelyezni a dorogi szénbányák.

a későbbiekben a tavalyi 8.1 millió tonnáról 6.7 millió tonnára csökkentik a három komárom megyei szénmedence termelését. így egy-két bánya bezárására is sor kerül. elsőként - ez év végén - a gyenge minőségű szenet adó és drágán termelő pilisi bányát zárják be. háromszáz földalatti dolgozóját a többi dorogi bányában helyezik el, kétszáz külszíni dolgozóját pedig az odateleplő kőfaragó- és épületszobrászipari vállalat veszi át. csökkenti a megye bányászatának munkaerő-igényét az is, hogy a gazdaságosság javítása érdekében mindhárom szénmedencében tovább koncentrálnak a termelést s ezzel együtt fokozzák a gépesítést. a létszámproblémát részben megoldja az, hogy ugyanakkor új, magasabb termelékenységű bányák nyitását is tervezik. mindent összevetve úgy számítják, hogy 1975-ig 6000-7000-re kevesebb dolgozóra lesz szükségük. a bányákban feleslegessé váló munkaerő jó része -4000-4500 fő - nyugdíjba megy, a többiek pedig a szénbánya vállalatok saját segéd- és melléküzemeikben foglalkoztatják majd. dorogon e célból fejlesztik a bányagépgyártó és javító üzemet, tatabányán pedig a víztisztító és dúsító berendezések gyárát. /mti/

8.15 rj

- 9 -

T₆ 935

bb. 16. új magyar készülék a reagálás és a cselekvés időtartamának mérésére

t tz/mm/1e/gy/cz

1969. december 1.

„kozmosz parancsra„, méri az ember reagálásának és cselekvésének időtartamát az az új magyar készülék, amelynek szakmai bemutatója hétfőn reggeltől kedd délutánig tart a sportkórházban

a készüléket - amely sok tekintetben tútesz az eddig hasonló célra használt berendezéseken - dr. csinádý jend egyetemi tanár és sebestyén ferenc elektromérnök itthon és külföldön több államban szabadalmazott találmánya alapján a villamosautomatika intézet fejlesztett ki.

a berendezés tizezred másodperces pontossággal tudja mérni egyrészt azt az ugynevezett reakcióidőt, amely a parancs kiadásától a végrehajtásra irányuló mozdulat megkezdéséig telik el, másrészt az elrendelt cselekvésre felhasznált időtartamot. ezt a feladatát a készülék különböző változatokban tudja elvégezni. fel lehet használni akár csak az egyik vagy a másik időtartam, akár mindkettő együttes mérésére, lehet bármiféle parancssal bármiféle cselekvést, mozgást elrendelni és mérni, stb.

egyik legnagyobb jelentősége és érdekessége azonban az, hogy sorozatosan egymás után következő mérések esetén az egyes parancsok kiadásának időpontja teljesen véletlenszerű, mert minden egyes parancsot akkor ad ki a berendezés, amikor a beépített geiger-müller cső egy-egy kozmosz részecske becsapódását észleli. ez a megoldás tudniillik még a lehetőségét is kizárja annak, hogy a parancsok esetleg ritmikusan kövessék egymást, ami természetesen befolyásolná a vizsgált személy reagálásának sebességét.

a most bemutatott „rc-1„ készülékkel az idegrendszer pillanatnyi, illetve átlagos teljesítőképességét és a parancsokat végrehajtó szervek munkavégzésének sebességét lehet rendkívül nagy pontossággal mérni a legkülönbözőbb fizikai, vagy szellemi teljesítmény esetén.

a berendezés hire tuljutott határainkon és már a prototípus elkészülte előtt egész sor külföldi érdeklődés érkezett a készülék iránt./mti/

11.30/gy

- 12 -

Tó 1200
1330 Dm

bb. 17. árhullám a bodrogon - körgátal védik az épülő sárospataki fő védelmi vonalat

vid/kz/rj cz

1969. december 1.

az elmúlt héten a tiszta és a bodrog vízgyűjtő területén lehullott csapadék hatására kisebb árhullám indult el a két folyó borsod megyei szakaszán. a bodrog vízszintje rövid idő alatt mintegy két métert növekedett és több helyen elöntötte a mélyebben fekvő hullámtereket. a gyors áradás beázással fenyegette a sárospataki viola utcától - halászhomokig épülő több, mint három kilométer hosszú új fővédelmi vonalat. ennek elkerülésére és a további folyamatos munka biztosítására a vízügyi dolgozók gépesített osztagai egy méter magas körgátat építettek a félígkész töltés elé. a bodroghoz hasonló árhullám vonult le a tiszán is. a két megduzzadt folyó vízének gyors elvezetésére megnyitották a tiszalöki duzzasztó mű kapuit. újabb vízutánpótlás hiányában hétfőn reggel mindkét folyó borsodi szakaszán megkezdődött az áradás. a november végi áradás azonban lehetővé tette, hogy tokaj és kisköre között újra teljes terheléssel közlekedhessenek a tiszta ii. duzzasztó mű építéséhez követ szállító uszályok./mti/

--

bb. 18. kimegy a divatból - elmaradt a 100. andrás napi vásár

vid/kz/rj cz

1969. december 1.

hétfőn sárvárott elmaradt a 100. andrás napi országos kirakodóvásár. a nagyhagyományú rába menti vásárra máskor budapestről s csaknem az egész dunántulról érkeztek eladók és vásárlók. az ideai érdektelenség csak részben magyarázható a kedvezőtlen idővel: szakemberek szerint inkább arról van szó, hogy lassan kimennek a divatból az ilyen vásárok. az egyhónappal ezelőtti, szintén igen régóta ismert sárvári simon judásnapi vásár is lényegesen kisebb forgalmu volt mint pár évvel ezelőtt. az állami és szövetkezeti kereskedelem ma már olyan folyamatos áruellátási biztosít, hogy létjogosultságukat veszítik a kirakodóvásárok./mti/

--

11.30 rj

- 13 -

Tó 1200
1330 Dm

bb. 19. lakos sándor,

gg/zs/gy/cz

1969. december 1.

az mszmp kb társadalomtudományi intézetének igazgatója a nszép központi bizottsága mellett működő társadalomtudományi intézet meghívására berlinbe utazott./mti/

--

bb. 20. megkezdődött a szakmunkástanulók téli üdültetése

i sb/j/1e/gy/cz

1969. december 1.

hétfőn a keleti-pályaudvarról ujhutára utazott az első csoport, s ezzel megkezdődött a szakmunkástanulók téli üdültetése. az első csoport 129 fiatalja három hetet tölt gyógypihenéssel a műm ujhutai üdülőjében. a szakmunkástanulók egészségvédelmi intézetének javaslataira ugyanis gyógyüdültetésen vesznek részt azok a gyengébb fizikumú vagy betegségből felgyógyult vasipari - és az idén először építőipari - tanulók, akiknek még erősödniük kell, de közben tanulmányukat is folytathatják.

december 23-án, a téli szünet első napján két csoportban mintegy 300 állami gondozott szakmunkástanuló kezd meg az üdülést a műm ujhutai és tatali üdülőjében. ezen a télen mintegy százal több fiatal vesz részt a szüneti műm-üdültetésen, mint tavaly, s egy helyett két vagy három csoport utazik gyógyüdülésre is./mti/

--

bb. 21. a szovjet kolhoz-kongresszus tapasztalatai a magyar mezőgazdaság számára is hasznosak - dr. soós gábor miniszterhelyettes nyilatkozata

t jf/gg/1e/gy/cz

1969. december 1.

dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn hazaérkezett a mezőgazdasági küldöttség a szovjetunióból, a kolhozparasztok 3. országos moszkvai kongresszusáról. a miniszterhelyettes a tapasztalatokról az mti munkatársának a ferihegyi repülőtéren elmondta:

- a kongresszus ismét felhívta a figyelmet a mezőgazdaság jelentőségére, fontosságára. a találkozó egész légkörét áthatotta az a gondolat, hogy a kommunista társadalmi rendszer felépítését a mezőgazdaság állandó fejlesztése nélkül nem lehet elképzelni.

/folyt. köv./
12.45/gy

- 14 -

Tó 1340
1440 Dm

bb. 21. / a szovjet kolhoz..... 1. folyt./ gy

a szovjet mezőgazdaság ilyenformán jól szolgálja a nép ügyét, amit az is igazol, hogy 1965-68 között a termelés bruttó átlaga 18 százalékkal volt magasabb az előző négy évinél. a jelek a további egészséges fejlődésről tanuskodnak.

- a kongresszus munkája a ^{magyar} mezőgazdaság számára is irányt mutatott - folytatta dr. soós gábor. - a viták során hangot kapott a földnek, mint termelőeszköznek a fontossága, és ezzel kapcsolatban a földvédelem, a talajjavítás és a műtrágyázás fejlesztésének igénye. számunkra lényeges gondolat az is, hogy a koncentráció és a szakosítás fejlesztését nem lehet különválasztani az anyagi-műszaki alapok állandó gyarapításától. ez a mi körülményeink között is megszívlelendő és a két ország mezőgazdasága közötti további elmélyült együttműködésre sarkent. a komplex géprendszerek, állattenyésztési berendezések, mezőgazdasági épületek tervezésénél, kivitelezésénél a gyakorlat olyan sok hasonló problémát vet fel, hogy a gyártási kooperáció ki- szélesítése nagyon kézenfekvőnek látszik. meggyőződésem, hogy az a szorosabb kapcsolat, amely például az országaink gépjavító vállalatai között kezd kialakulni, egész sor szakterületnek ad ösztönzést, jó példát.

- a kongresszus állást foglalt a kiegészítő tevékenység szükségessége mellett, ami megerősít bennünket abban, hogy a hazai gazdaságok is jó úton járnak. a szovjet kolhozok kiegészítő tevékenységének termelési értéke eléri az évi 2 milliárd rubelt. a kongresszus arra biztatta a kolhozparasztokat, hogy ezen a téren is lépjenek bátrabban előre és az állami vállalatokkal is alakítsanak ki kooperációt. a szovjetunióban ugyanis ez előtt nincsenek olyan jogi akadályok, amelyek nálunk még ezen a téren gyakran gátolják a fejlődést.

- a kongresszusi vita felhívta a figyelmet arra is, hogy a falu kulturális életének gazdagítását meg lehet gyorsítani azzal, ha a rendelkezésre álló anyagi erőket a tanácsok, a kolhozok, a szovhozok, stb. koncentráltan használják fel.

a miniszterhelyettes végül elmondta, hogy a hazai mezőgazdaság vezetői széleskörűen elemzik majd a 3. kolhoz-kongresszus anyagát és tapasztalatait./mti/

--

12.50/gy

- 15 -

Tó 1340
1440 Dm

bb. 22. jászárokszálláson ülésezett az országgyűlési képviselők szolnok megyei csoportja

vid/kz/tné/rj cz

1969. december 1.

a jászóság társadalmi, gazdasági, szociális helyzetéről és fejlesztési programjáról tárgyalt hétfőn jászárokszálláson az országgyűlési képviselők szolnok megyei csoportja. e mezőgazdasági jellegű tájegységnek jelenleg - mint rámutattak - egyik fő gondja a foglalkoztatottság javítása. jelenleg ugyanis még 5200 munkás jár dolgozni járásonkívüli munkanelyekre, s több ezerre tehető azoknak a száma, akik elhelyezkedésre várnak. a képviselők a problémával kapcsolatban azt hangsúlyozták, hogy a már folyamatban lévő és tervezett iparfejlesztés belátható időn belül megoldja a jászóság foglalkoztatási gondjait. jászfényszarun megkezdte működését a budapesti kalapgyár üzeme. ez jelenleg 40 nőt foglalkoztat, később azonban tovább bővítik s így a negyedik ötéves terv végén már 140 alkalmazottja lesz. fontos ipari beruházás kivitelezése van folyamatban jászkiséren. a máv megvásárolta az ottani gépállomás telephelyét azzal a céllal, hogy gépjavitó üzemet alakítson ki. ezt a már most 300 munkást foglalkoztató üzemet 1970 végéig 43 millió forintos költséggel, a negyedik ötéves terv időszakában pedig további 80 millió forintos költséggel bővítik s így végül is 700 embernek ad majd munkaalkalmat. a jászberényi hűtőgépgyár jászboldogházán és jászárokszálláson építet üzemet, s így a jelenlegihez mérten ezerrel több munkást, többségében nőket, foglalkoztat majd. jászapátiban a helyi ruházati ktsz és a síkk budapesti női ruházati ktsz alakít ki 80 új munkahelyet./mti/

--

bb. 23. időjárásjelentés

gk/rj cz

1969. december 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. december 1.-én, hétfőn 13 órakor:

hideg, szeles idő

az óceán felől áramló enyhébb, páradus légtömegek elsősorban csak a brit szigeteket és skandináviát érintik. hatásukra sokfelé esik az eső, északkelet Európában pedig havazik. kontinensünk déli felének időjárását a földközi-tenger térségében kialakult ciklonok irányítják. ezek a magasban páradus levegőt szállítanak és a kárpátok és az alpok vidékén havazást okoznak.
/folyt.köv./

12.55 rj

- 16 -

Tó 1340
Hétfő

bb. 23. /időjárásjelentés.....folyt./rj

házánkban vasárnap borult idő volt, és napközben a dunántúlon sokfelé havazott. a délnyugati megyékből hófuvást is jelentettek. később a tiszántúlon is elkezdett esni az eső, majd itt is havazott. a lehullott csapadék mennyisége több helyen elérte a 14-19 millimétert. sőt kunszentmiklós 20, kaposvár és mór 22 millimétert jelentett. a nappali felmelegedés nyugaton mínusz 2-plusz 3, keleten 2-7 fok között volt.

hétfőn hajnalban 2 - mínusz 3 fokig hűlt le a levegő. hegyeinken és a dunántúlon néhány helyen a hóréteg vastagsága elérte a 12-20 centimétert. délelőtt sokfelé havazott, és havas eső hullott. a dunántúli délnyugati vidékeiről hófuvást jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1-plusz 3 fok között váltakozott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 1.5 fok volt, 1.5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, változatlan.

várható időjárás kedd estig: időnként felszakadozó felhőzet, hétfőn sok helyen, kedden már kevesebb helyen havazással, havas esővel. élénk, időnként erős, nyugaton helyenként viharos lökésekkel kísért északkeleti, keleti szél. a dunántúlon egy-két helyen hófuvás. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - mínusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden mínusz 2-plusz 3 fok között.

a duna vízállása budapestnél 158 centiméter./mti/

--

12.55 rj

- 17 -

Tó 1340

bb. 24. a szövetségi tagok üdültetéséről és a bakonytáji tsz-ek helyzetéről tárgyalt a tot elnöksége

t/jf/mm/rj 1e, hgy

1969. december 1.

hétfőn szabó istván elnökletével ülést tartott a tot elnöksége. a termelészövetségi tagok üdültetésének helyzetét és a fejlesztés lehetőségeit vitatták meg.

az elnökség megállapította, hogy legalább 600-700 ezerre tehető azoknak a tsz-tagoknak a száma, akik a termelészövetségi törvény értelmében fizetett szabadságra jogosultak. bár ezt az időt sokan még háztáji munkával töltik el, mégis egyre nagyobb a tsz-tagok igénye a pihenésre, kikapcsolódásra. jelenleg azonban a közös gazdaságok tagjainak mindössze 1,5-2 százaléka vehet részt szervezett üdültetésben.

a kedvezőtlen helyzetnek elsősorban az az oka, hogy a tsz-ek nem rendelkeznek saját üdülővel. az elnökség szerint 50-100 személyes, étkezési lehetőséggel és klubbal ellátott üdülőépületekre lenne szükség, de mivel a gazdaságok rendelkezésre álló anyagi lehetőségei elaprózódtak, nagyon kevés tsz-üdülő épül.

az elnökség álláspontja szerint a gazdaságok széleskörű együttműködésére van szükség, a helyzet megváltoztatásához. jó példa erre a hajdu-bihar megyei termelészövetségek összefogásával épült debreceni tsz-üdülő, amely az első ilyen korszerű intézmény az országban. kívánatos lenne, hogy megyénként legalább egy ilyen létesítsenek. az elnökség ezért javasolta a területi tsz-szövetségeknek, hogy mérjék fel az üdülési igényeket, hozzák össze a partnereket és szervezzék meg a közös gazdaságok üdülőit. helyes lenne az is, ha közös erővel nyaralókat bérelnének és megszerveznék az üdülők közötti vendégcserét.

az elnökség megtárgyalta a bakony-táji tsz-ek területi szövetségének jelentését is. a szövetséghez a veszprémi és a zirci járás 50 gazdasága tartozik, közülük kilenc a kedvezőtlen adottságú gazdaságok közé sorolható, további huszban pedig alacsony a jövedelmezőség. ilyen körülmények között nagy szükség lenne a műszaki fejlesztésre, de a saját erő hiánya határt szab ennek. idén a 287 millió forintos beruházási igényből legfeljebb csak 190 millió forint értékűt valósíthatnak meg, de az építőanyag és a kivitelezési kapacitás hiánya még ezt sem teszi teljes mértékben lehetővé.

/folyt.köv./

13.40 rj

To 140

- 18 -

bb. 24. / a szövetségi.....i. folyt./rj

egy 8 millió forintos hiteligeny megtagadása például 23 millió forintos állami támogatás elmaradásával járt és 35 millió forintos építési beruházást hiúsított meg. a gazdaságok gépparkja három éve azonos szinten áll, mert kicsi a fejlesztési alap.

a gazdaságok társulással igyekeznek nagyobb jövedelemre szert tenni. 25 tsz közös kereskedelmi társulást hozott létre, veszprémben és a balatonparton árusítanak különféle termékeket. golokémia néven a várpalotai és az ősi tsz a budapesti ferrokémia ktsz-el hozott létre közös vállalkozást, takarmányok, más és más vegyi termékek előállítására és csomagolására. a bogycsügmölcsök termelésére és értékesítésére kilenc tsz kötött egy-szerűbb gazdasági együttműködést. /mti/

.-

bb. 25. a lottó jutalom sorsolás főnyereményei

1/kf/rj 1e hgy

1969. december 1.

a sportfogadási és lottó igazgatóság hétfőn münnich ferenc utcai székházában tartotta a lottó novemberi jutalom sorsolását. a húzásokon a 47. játékhét szelvényei között összesen 1 011 tárgynyereményt sorsoltak ki. a főnyereményeket a következő szelvények tulajdonosai nyerték:

két és félszobás öröklakás, gépkocsitárolóval az 1. kerületi galeotti utca 8. szám alatti társasházban: 314 601 és 1 450 629.

fiat 500-as személygépkocsi: 3 674 287
renault 4-es személygépkocsi: 9 463 078

/mti/

.-

13.50 rj

- 19 -

To 140

bb. 26. ankét az idős termelészövetkezeti tagok helyzetéről

vid-kz/mné/gy/hgy

1969. december 1.

ankétot rendezett hétfőn veszprémben a megyei népi ellenőrzési bizottság és a hazafias népfront megyei bizottsága a termelészövetkezetek szociális és közegészségügyi helyzetéről. a tsz-ekben - mint megállapították - az 1967. évi 3-as törvény életbelépése óta növekedett a keresetpótló segélyekre fordított összeg, néhány helyen az idős tagok járadékát rendszeresen havi 300-400 forintra egészítik ki. a népi ellenőrzési bizottság vizsgálata azonban egyértelműen amellett szól, hogy a juttatások ma még nem oldják meg az idős, magatehetetlen termelészövetkezeti tagok gondjait. az ankéton éppen ezért sürgették, hogy a tsz-ek intézményesen foglalkozzanak a munkából kiöregedett tagok helyzetének javításával. jónak, s támogatásra érdemesnek ítélték az olyan kezdeményezéseket, mint például a termelészövetkezet és a tagok közötti eltartási szerződés, a gondozói hálózat megszervezése, öregek napközi otthonának nyitása, termelészövetkezeti szociális otthonok építése. az ankét résztvevői végül elhatározták, hogy javaslatot terjesztenek a megyei tanács elé. ebben azt kéri, hogy a tanács foglalkozzék a szociális otthonok bővítésének lehetőségeivel, e célra használható épületek felkutatásával és támogassa, ha több termelészövetkezet közösen szándékozik szociális otthon létrehozni./mti/

..

bb. 27. művészeti díjat alapítottak kaposvár felszabadulásának emlékére

vid-kz/mné/gy/hgy

1969. december 1.

művészeti díjat alapított a kaposvári városi tanács végrehajtó bizottsága a város felszabadulásának emlékére. először 1970. december 2-án, azt követően pedig minden évben a város felszabadulásának ünnepén adják át azoknak, akik zenében, táncművészetben, publicisztikában, irodalomban, és színházművészetben, valamint a fotó-, képző- az ipar és az építőművészetben kiemelkedően járulnak hozzá a város kulturális életének gazdagításához./mti/

..

- 20 -

14. 15/gy

MA 1515

bb. 28. jövőre tovább nő a fogyasztási cikkek importja - sajtótájékoztató a belkereskedelmi minisztériumban

t kv/gk/10/gy/hgy

1969. december 1.

az importforgalom idei eredményeit, problémáit értékelte, az ellátás javítására, a választék bővítésére hozott intézkedéseket ismertette hétfői sajtótájékoztatóján dr. juhár zoltán miniszterhelyettes a belkereskedelmi minisztériumban.

az év végéig több mint 15 milliárd forint értékű fogyasztási cikk importjával számol a kereskedelem, amely az idén a tavalyinál 3 milliárd forinttal több külföldi árut hoz forgalomba. a demokratikus behozatal ez évi növekedése 14,3 százalék, a tőkés import 28 százalékkal haladja meg a tavalyit, míg a fejlődő országokból 125 százalékkal több árut hozunk be. az import fejlődése azoknál a beszerzési forrásoknál a legnagyobb, ahol megszüntették a korábbi devizakeretkötöttségeket. három és félszeresére növekedett például a jugoszláviából importált áruk mennyisége.

a demokratikus országokból kliring utján 7,1 milliárd, belkereskedelmi választékcseréből 1,7 milliárd, a fejlődő országokból 900 millió forint értékű fogyasztási cikk került a hazai üzletbe. legfőbb beszerzési piacunk a szocialista országok közül az ndk, a szovjetunió, csehszlovákia és Lengyelország. a közvetlen választékcseré-forgalom 50-60 százalékát a szovjetunióval bonyolítjuk. a jugoszláv kishatármenti forgalom, amely nagymértékben javította a határmenti területek áruellátását, az idén megkétszereződött. az 5,5 milliárd forint értékű tőkés importot, a behozatal nagyobb arányú növelését az tette lehetővé, hogy évközben 4,5 millió dollárral felemelték a belkereskedelem fogyasztási cikk keretét. a tőkés áruk 90-92 százaléka tömegigényeket elégít ki, vagy hiányt pótol. a korábbi megrendelések alapján egyébként karácsony előtt, az ünnepi forgalomra még mintegy 5 milliárd forint értékű importárut, főleg ruházati és más iparcikket vár a kereskedelem.

az előzetes megbeszélések alapján jövőre 2,5-3 milliárd forinttal, az ideizhez képest 15-16 százalékkal tovább nő a fogyasztási cikk behozatal. a szocialista országokkal folyamatban levő államközi tárgyalásokon a múlt évinél több - 7,8 milliárd -, a belkereskedelmi választékcserében hozzávetőlegesen azonos a tavalyival - mintegy másfél milliárd forint értékű - áru realizálása várható. jugoszláviából az ideinél valamivel több, mintegy 800 millió forint értékű árut szerez be a kereskedelem. a tőkés import 23-24 százalékkal nő s megközelíti a 7 milliárd forintot. a tőkés import árfelhajtó hatásának ellensúlyozására, illetve megszüntetésére, a hazai fogyasztói árak csökkentése érdekében január 1-től megváltozik a tőkés cikkek árképzési rendszere.

/folyt. köv./

14. 25/gy

MA 1515

- 21 -

bb. 28. / jövőre tovább nő..... folyt./ gy

ezenkívül a tőkés devizát koncentráltabban - hiánypótló cikkek, például ruházati holmik, kötöttáru beszerzésére - kapják a vállalatok. a jövőben a kereskedelem keretkorlátozás nélkül, a hazai igényeknek megfelelően szerezhet be tőkés piacról egyebek között kávé, citromot, fűszereket, s növelik a ruházati és iparcikkek, ezen belül a személygépkocsik és az építőanyagok tőkés importját.

a bel- és a külkereskedelmi minisztérium egyeztetette a lakosság számára legfontosabb cikkek jövő évi demokratikus exportjának volumenét; arra törekednek, hogy az alapvető, a legkeresettebb cikkekből - például kötöttáruból, cipőből, televízióból, fürdőkádából, olajkályhából, stb., amelyek hiánya az idén is sok gondot okozott a belkereskedelemnek - csak a hazai igények kielégítésén felüli mennyiség kerüljön külföldre./mti/

bb. 29. ujjáépül esztergom központja

vid-kz/gy/hgy

1969. december 1.

uj városközpont kialakítását kezdték meg esztergomban. a dunakanyar „fővárosának”, jelenét és jövőjét sajátos harmasság szabja meg. páratlanul gazdag történelmi, művészettörténeti emlékei, pompás természeti adottságai jelentős idegenforgalmi rangra emeltek. ugyanakkor nagy iskolavárossá és jelentős ipari gócponttá, műszeripari bázissá alakult.

a gyors fejlődés sok ellentmondást rejt magában: esztergom kinőtte magát. ezért nagy várost átalakító építkezésekre kerül sor a következő években. ennek első lépéseként most új városközpontot alakítanak ki. a tervek már elkészültek, s megkezdtek az öreg házak kiürítését. ezek szanálására 3 millió forintot adott a megyei tanács. úgy számítják, a következő öt éves tervben 250 millió forintot fordítanak a város fejlesztésére. ennyi még egyetlen tervidőszakban sem jutott esztergomnak. a városközpontba tervezett 300 lakásból 1975-ig 87-et adnak át. 3 600 négyzetméter alapterületen új üzleteket építenek. az új épületeket távfűtéssel látják el: a hőenergiát a dorogi hőerőműből vezetik a városba.

a következő években új intézményekkel is gyarapodik esztergom. 1971-ben készül el a 20 tantermes szakmunkásképző intézet és a 160 személyes leánynevelő intézet. jelentős összegeket költenek a város műemlékeire, régészeti értékeire. 20 millió forintos költséggel megkezdtek a bazilika restaurálását és közös állami-egyházi beruházással kibővítik, korszerűsítik Magyarország második legnagyobb képtárát, a keresztény muzeumot./mti/

14.35/gy

Nf 1520

- 22 -

bb. 30. Lengyel ajánlatok a cukoripar rekonstrukciójához

t/sz/mm/le/rj hgy

1969. december 1.

a gazdasági bizottság a közelmúltban vizsgálta meg a cukoripar helyzetét és a fejlesztésre készült elképzeléseket. mivel az iparág mind a 11 gyárában meglehetősen elöregedtek a gépek - a legfiatalabb gyár is 60 évesnél idősebb - szükség van a gyárak nagyarányú rekonstrukciójára. ezt az is sürgeti, hogy - noha a tervezés 1950 óta több mint kétszeresére emelkedett - az utóbbi időszakban egyik gyárban sem volt teljes rekonstrukció. a negyedik öt éves terv időszakában sorra kerülő rekonstrukció előreláthatólag több mint két és félmilliárd forint beruházást igényel. a gazdasági bizottság megbizta a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztert, hogy a rekonstrukció részletes beruházási javaslatait 1970 március végéig terjessze a gb. elé.

a kgst országokon belül a cukoripari berendezések egységének gyártását Lengyelországra szakosították. a cukoripari és más komplett berendezések exportját bonyolító lengyel vállalat, a cekop felismerve a magyar cukoripar rekonstrukciójában számításba vehető export-lehetőségeket, december 3-án petőházán a magyar cukoriparral együtt szimpóziumot rendez. - amely programjáról tartott hétfőn a lengyel kulturában sajtótájékoztatót andzej burzynski, a cekop cukoripari exportirodájának vezetője.

elmondotta többek között, hogy Lengyelország 76 cukorgyára évente 15 millió tonna répat dolgoz fel és tavaly 1,6 millió tonna cukrot állított elő. nagy gyakorlatra tettek szert a cukoripari berendezések gyártásában, sőt márexportjában is, s ahhoz, hogy lépést tartsanak a nemzetközi piaci versenyben, külföldi licenceket is vásárolnak. a cekop másfél évtized alatt 52 országba 282 komplett ipari létesítményt, - villamoserőműveket, gépipari üzemeket, építőanyag gyárakat, hajógyárakat, bányaberendezéseket, cukorgyári felszereléseket - exportált valamint 840 egyéb létesítményt - silókat, magtárakat, üzemanyag-tartályokat, hidakat - épített, városi vízvezeték hálózatrendszerét alakított ki. 38 komplett cukorgyárat exportált, amelyek napi össz-kapacitása 85-90 ezer tonna. meglévő cukorgyárak korszerűsítéséhez 30 millió dollár értékben szállított berendezéseket. lengyel gépek működnek Magyarországon is a szolnoki, a sárvári és a petőházi cukorgyárban. más iparágak számára a cekop erőműkazanokat, kénsavgyári berendezést, évi 180 ezer köbméter teljesítményű könnyűbetongyárat és egyéb felszereléseket szállított Magyarországra./mti/

14.30 rj

Nf 1525

- 23 -

bb. 31. ülést tartott az országgyűlési képviselők vaszprém megyei csoportja

vid/fm/rj hgy

1969. december 1.

Hétfőn a megyei pártbizottságban ülést tartott az országgyűlési képviselők vaszprém megyei csoportja. a képviselők megvitat-
ták az országgyűlés következő ülészakájának előkészületeit, majd meghallgatták Fodor Józsefnek, a megyei tanács vb. pénzügyi osztály-
vezetőjének jelentését a tanács költségvetéséről. /mt1/

bb. 32. Öregek napközije Hartán

vid/rj fm hgy

1969. december 1.

Hétfőn a bács-kiskun megyei ^{Hartán} községben megnyitott az Öregek számára társadalmi összefogással létrehozott napközi otthon. az új szociális intézményt a három helybéli ter-
malószövetkezet, a szakmaközi bizottság és a községi tanács köz-
ösen létesítette. /mt1/

bb. 33. határidő előtt két héttel

vid/kz/rj hgy

1969. december 1.

Hétfőn, néhány perccel 11 óra előtt áthaladt az első - buda-
pestről Somoskőújfaluig tartó - személyvonat a rekonstrukció
alatt álló salgótarjáni vasút végleges vágányán. ezzel a máv
budapesti igazgatóságának vasút- és hidépítési két hét előnyre
tettek szert az egyébként is rövid határidővel szemben. a máv
vasút és hidépítési ez év júliusában kezdték meg a megyeszékhelyt
átszelő vonal átépítését. azóta a töltés mintegy két- és
félméteres megemelésén, s avágányfektetésen kívül megépítették
egy huszonegy méter széles közúti, egy tizenöt méter széles peron-,
s egy három méter széles gyalogaluljáró vasbeton szerkezetét.
sőt megkezdték a felvételi épület kivitelezését is. a vasútépítők
vállalták, hogy a mintegy száztizmillió forintba kerülő salgótarjáni
vasuterekonstrukciót jövő év májusáig befejezik. az első vég-
leges vágány határidő előtti üzembe helyezése biztató jele annak, hogy
a vállalatot végre is hajtják. /mt1/

14.35 rj

- 24 -

NA 1540

bb. 34. törzsvásárló-igazolvány a vevőknek

vid-kz/gy/hgy

1969. december 1.

A vas megyei iparcikk kereskedelmi vállalat, amelynek 80 üzletében
az idén már 600 millió forint értékű áru talált gazdára, igazolványt
ad törzsvásárlóinak. részükre a boltok a keresett árut félre teszik,
sőt ha az áru a boltban nem áll rendelkezésre megszerzik, házhoz
szállítják. a törzsvásárlók részére az igazolvány számai alapján
esetenként értékes jutalmakat sorsolnak ki. az első jutalomsorsólot
még ebben az évben megrendezik: több mint 40 ezer forint értékű aján-
dalmány talál majd gazdára. /mt1/

bb. 35. vágják a karácsonyfát a bükkben

vid-kz/mné/gy/hgy

1969. december 1.

megkezdtek a karácsonyfák kivágását a keletbükkii állami erdő-
gazdálkodás bükkii és csereháti erdőségeiben. a korábbi években
telepített, együttesen 80 hektár kiterjedésű telepekről az idén
mintegy 80 000 négy-öt éves karácsonyfát vágják ki, s szállítanak
az ország különböző vidékeire. /mt1/

bb. 39. megnyitott a magyar térképészet kiállítása

t tz/mm/ny ie hgy

1969. december 1.

az általános iskolai földrajzi atlaszt 2.3 milliós, a tör-
ténelmi atlaszt és budapesti várostérképét másfél milliós, a
hazai autótérképet 800 ezres, a kelet-európai 200 ezres pél-
dányszámban adta ki az elmúlt másfél évtized alatt a kartográ-
fia vállalat. ezenkívül több mint 27 millió térképük került
forgalomba más kiadó vállalatok, vagy intézmények közvetítésé-
vel. a kartográfiai vállalatnál összesen körülbelül 800 különbö-
ző térképet és 18 atlaszt szerkesztettek és rajzoltak, nem szá-
mlálva a napilapokban és folyóiratokban rendszeresen megjelenő tér-
képvázlataikat és egyre népszerűbbé váló térképes levelezőlapjai-
kat.

ezek az adatok jellemzik azt a munkát, amelyet a magyar tér-
képészetnek ez a ma már igen nagy nemzetközi tekintélynek örven-
dő központja végzett, amióta 15 évvel ezelőtt, 1954. december 1-
én életre hívták.

a másfél évtizedes munka eredményeiből most szépen rendezett kiál-
lással adnak izelítőt: ezt a technika házában hétfőn délután
nyitotta meg Halász Péter, az országos földügyi és térképészeti
hivatal vezetője.

a kiállítás december 5-ig, naponta 9 és 18 óra között tekint-
hető meg. /mt1/

- 25 -

15.23/ny

NA 1540

bb. 38. a szocialista brigádok elismerési és kitüntetési rendszeréről, a termelési tanácskozásokról, a lakosság ellátásáról tárgyalt a szot elnöksége

t sl/tr/ 11 hgy

1969. december 1.

A szot elnöksége hétfőn ülést tartott. a többi között megtárgyalta és elfogadta azt a jogszabálytervezetet, amely az elnökség a kormány elé terjeszt a szocialista brigádok elismerési és kitüntetési rendszerének módosítására.

A szocialista brigádvezetők áprilisi országos tanácskozásán sokan kérték az elismerési rendszer megváltoztatását, sürgették a hatékonyabb erkölcsi és anyagi elismerést. ennek szükségessége aninisztertanács és a szot vezetőinek tanácskozásán is felmerült. a szot elnökségének tervezete szerint a szocialista brigádmozgásban meg kell teremteni az erkölcsi és anyagi elismerés egységét, s hosszú távon is megkülönböztető elismerési perspektívát kell nyújtani a szocialista brigádoknak. ugyanakkor továbbra is fenn kell tartani a korábban kapott elismerések jogfolytonosságát. az előterjesztés szerint a kitüntetések újabb, magasabb fokozatait is bevezetnék, s egyes fokozatoktól felfelé kötelezővé tennék az anyagi jutalmazást is.

A szot elnöksége a műszaki konferenciák, a termelési tanácskozások és a munkaértekezletek helyzetét is megvizsgálta. az elnökség helyteleníti, hogy a termelési tanácskozásokat és egyéb munkaértekezleteket általában központosítva, tehát nem kis termelői egységeként tartják. a tanácskozások beszámolóit többnyire a feladatokkal foglalkoznak, s elhatározott intézkedéseket közölnek. az egyébként hasznos központi tájékoztatások önmagukban már nem elegendők, a sajátos helyi feladatok intézésébe is jobban be kell vonni a dolgozókat. az elnökség helytelennek tartja, hogy a vállalatok megőrizték mechanizmusuk túlzott centralizáltságát. a termelésfejlesztést, értékesítést, sőt az anyagi és erkölcsi érdekeltséget érintő kérdések is az igazgatói, főosztályvezetői értekezleteken dőlnek el, a demokratikus fórumok szerepe gyakran formális, az esetek többségében csupán tudomásul veszik a döntéseket. a vállalati belső mechanizmus továbbfejlesztésének és az üzemi demokrácia érdemi gyakorlásának kulcskérdése a hatáskörök és egyben a felelősség racionális megosztása, ésszerű decentralizálása, a vállalaton belüli egységek optimális önállóságának kialakítása.

az elnökség megbizta a szot illetékes osztályait, hogy a műszaki konferenciákat, a termelési tanácskozásokat és munkaértekezleteket szabályozó kormány- és szot elnökségi határozat módosítására dolgozzanak ki előterjesztést.

/folyt.köv./
15.38/11

- 26 -

NA 1600

t
bb. 38./ a szocialista folyt./ 11

az elnökség azt is megvizsgálta, hogy az év első háromnegyedében hogyan alakultak a keresetek és jövedelmek, a fogyasztói árak, milyen volt az árueellátás.

az év első kilenc hónapjában a szocialista ipar 3.5 az építőipar 7.3 százalékkal több embert foglalkoztatott, mint a múlt év azonos időszakában. a tulorák tavalyi csökkenése nem stabilizálódott: 1969. első háromnegyedében ötmillióval több tulorát használtak fel az állami iparban, mint tavaly ilyenkor.

A lakosság készpénzbevétele 9.8 százalékkal haladta meg a múlt év első háromnegyed évit, a növekedés üteme gyorsabb volt, mint az előző esztendőben. gyorsabban nőtt a tavalyinál a lakosság megtakarítása is, a takarékbététállomány az idén kilenc hónap alatt 4.6 milliárd forinttal emelkedett. a kifizetett munkabérek a szocialista iparban a tavalyinál ugyancsak gyorsabban, 7 százalékkal nőttek. viszonylag jelentős változás, hogy a bérnövekedés nagyobb részben az átlagkeresetek emelkedéséből és nem a létszámnövekedésből származik. az előző években fordított volt ez az arány. a átlagkeresetek gyorsabb növekedése főleg a tulorák elszaporodásával magyarázható.

A kiskereskedelmi árak 1.5 százalékkal voltak magasabbak, mint a múlt év azonos időszakában, az áremelkedések azonban a forgalomban lévő árúknak csak körülbelül 30 százalékát érintették, így bizonyos cikkek ára az említettől jóval nagyobb mértékben emelkedett. az idényáras cikkek körülbelül 4 százalékkal voltak drágábbak, mint tavaly. három- tíz százalékkal emelkedett a butorok, egyes építőanyagok, néhány vas- és műszaki cikk, bizonyos könyvek ára. a tűzifa, a brikett és a fűtőolaj olcsóbb, mint az elmúlt évben. előzetes számítások szerint a fogyasztói árszint a tavalyihoz képest a tervezett 2 százaléknál kisebb mértékben emelkedik. a kiskeresetűkkel érintő áremelkedés körülbelül egy, a nagyobb keresetűeké pedig két százalékos.

az élelmiszerellátás általában kielégítő, a sertéshus azonban kevés. a kedvező termés eredményeként zöldség- és gyümölcsfélékből előreláthatólag a tavalyinál kiegyensúlyozottabb lesz a téli és tavaszi ellátás. a ruházati cikkek választékának bővítését elősegíti a nagyobb mérvű import.

az elnökség megállapította, hogy az egész esztendőre várható kiskereskedelmi forgalom a népgazdasági terv előirányzatainak megfelelően szerkezetében azonban attól eltérően alakul. élelmiszerekből az előirányzottnál 1-1.5 százalékkal, ruházati cikkekből 1.5-2 százalékkal nagyobb, vegyes iparcikkekből pedig 3 százalékkal kisebb forgalom várható a számítottnál. az év végi kereskedelmi készletek várhatóan kétmilliárd forinttal kisebbek lesznek, mint ahogy azt a biztonságosabb piaci egyensúly megkívánna./mti/

15.45/11

- 27 -

NA 1605

bb 36. hódmezővásárhelyen tartott ülést a csongrád megyei képviselőcsoport

vid/fm/ny hgy

1969. december 1.

hétfőn hódmezővásárhelyen ülésezett a csongrád megyei képviselőcsoport. megtárgyalták az országgyűlés soronkövetkező ülészakának előkészületeit, majd a vendéglátó város kommunális ellátottságával foglalkoztak. megállapították, hogy a város mezőgazdasági és ipari üzemei az elmúlt években sokat fejlődtek. ennek szeméivel azonban nem tartott lépést a kommunális létesítmények építése. a város az urbanizáció útjára lépett: emeletes lakóházak, új városnegyedek, ipartelepek épülnek, milliókat áldoztak és áldoznak a vízellátás javítására, a csatornahálózat kiépítésére. sajnos kevés és nagyobb százalékban rossz minőségű a lakásállomány. 2500 jogos lakásigénylőt tartanak nyilván. e téren csak hosszú évek után várható javulás. enyhíteni kíván azonban a helyzeten a kis sikeres társasházépítő akciója, a helyi divat-kötöttárugyár, s a gépjavitó-vállalat lakásépítkezéshez nyújtott anyagi támogatása. a képviselők elismeréssel nyilatkoztak e kezdeményezésekről.

az ülésen hangoztatták: célszerű lenne, ha az ipari vállalatok azneddiginél nagyobb mértékben támogatnák a város kommunális célokat szolgáló építkezéseit. a képviselők elmondották, hogy a gázkészülékek és ezek alkatrészeinek hiánya meggyeszerre akadályozza a korszerű fűtésre való nagyobb mértékű áttérést. ezt a hiányosságot - orvoslást kérve - illetékes fórumok előtt szóvá kívánják tenni. /mt1/

n

bb 37. moldvay istván elvtárs

ny/ hgy

1969. december 1.

a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 73 éves korában elhunyt. búcsuztatása december 8-án délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

mszmp x111. kerületi bizottsága.

/mt1/

-28-

15.45/ny

NA 16⁵⁰

bb 40. az elnöki tanács ülése

ny/ zs hgy

1969. december 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa hétfőn ülést tartott.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, beszámolt indiai és iráni utazásáról. az elnöki tanács a beszámolót tudomásul vette.

az elnöki tanács hazánk felszabadulásának huszonötödik évfordulójára felszabadulási jubileumi emlékérmeket alapított. a jubileumi kitüntetések 1970. április 4. alkalmával az elnöki tanács azoknak adományozza, akik a független, szabad és demokratikus Magyarország megszületéséért és megerősödéséért, a szabadságért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott küzdelemben kimagasló érdemeket szereztek.

az elnöki tanács módosította a dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvényerejű rendelet egyes intézkedéseit, majd egyéb ügyeket tárgyalta. /mt1/

--

bb 41. a biztosítási kötelezettségről szóló egyes rendelkezések módosítása és kiegészítése

i sl /tr/ny 1e hgy

1969. december 1.

a betegségi biztosítást érintő, jelenleg még érvényes jogszabályok kiadásának ideje vagyis 1955 óta a társadalmi és gazdasági viszonyokban jelentős változások történtek, ezért vált szükségessé a rendelkezések módosítása. az 1970 január 1-én életbelépő törvényerejű rendelet, s az ahhoz kapcsolódó kormányrendelet és szot szabályzat elsősorban a mezőgazdasági termelők szövetkezeti tagjait érinti. a tsz-tagok eddig a helyi társadalombiztosítási ügyviteli szervvel kötött önkéntes megállapodás alapján részesültek társadalombiztosításban; a törvényerejű rendelet most rájuk is kiterjeszti a kötelező betegségi biztosítást.

a kormányrendelet a biztosításra kötelezettek körének meghatározásakor abból az alapelvből indul ki, hogy a munka- vagy a szövetkezeti tagsági jogviszonynak együtt kell járnia a társadalombiztosítási jogviszonnyal, függetlenül a munkabér összegétől. ezért a biztosítási kötelezettség elbírálásánál megszűnik a napi 250 forint, illetve a napi 10 forintos alsó bérhatár. csupán a bedolgozóknál maradnak érvényben a bérhatárra vonatkozó rendelkezések.

/folyt köv/
15.58/ny

-29-

NA 16⁵⁵

bb 41. / a biztosításifolyt/ny

most egységesen szabályoznak olyan társadalombiztosítási kérdéseket, amelyek elbrilásása eddig nem volt egyértelmű. azokra, akik nem munkaviszony, hanem egyéb - például megbizásos jogviszony alapján rendszeresen dolgoznak, január 1-től egyértelműen kötelező a betegségi biztosítás. eddig a biztosítási kötelességet a munkaügyi minisztériummal és a pénzügyminisztériummal kötött megállapodás alapján bírálták el. számukra a szot szabályzat azt is megjelöli, hogy a munkavégzést akkor kell rendszeresen tekinteni, ha ugyanannál a munkaadónál a munkakörre megállapított havi munkaidőnek legalább felét ledolgozzák.

eddig a biztosítás nem terjedt ki azokra a bélyeglapos mezőgazdasági munkavállalókra, akik munkaviszonyukon kívül legalább öt hold földgazdasági ingatlanon, vagy legalább egy hold gyümölcsösben önállóan gazdálkodnak. ezt a kizáró rendelkezést az új kormányrendelet már nem tartalmazza, így 1970 január 1-től rájuk is kiterjed munkaviszonyuk alapján a társadalombiztosítás, függetlenül attól, hogy mekkora földterületen folytatnak önálló gazdálkodást.

a jogszabályok eddig is egyértelműen kimondták, hogy a munkaadó által foglalkoztatott saját családtagokra csak abban az esetben terjed ki a társadalombiztosítás, ha a munkaadó és foglalkoztatott családtagja között munkaviszony létesül. az azonban tisztázatlan volt, hogy a munkáltató háztartásában dolgozó családtag milyen esetben tekinthető munkaviszonyban állónak. az új kormányrendelet most kimondja, hogy a munkaadóval egy lakásban lakó és közös háztartásban dolgozó gyermekére, unokájára, szülőjére, nagyszülőjére - a heti 30 órai munkaidő elérése esetén is - csak akkor terjed ki a társadalombiztosítás, ha az illető családtag a szakszervezet által láttamozott munkaszerződés alapján végez munkát. további feltétel, hogy az illető a munka felvételekor a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel rendelkezzen. a munkáltató háztársára, vagy élettársára nem terjed ki a kötelező biztosítás.

/mti/

-.-
-30-

16.10/ny

Nx 16¹⁰

bb. 44. kétféle időjárás három részre szakította Európát - 10-15 centiméteres hó, méteres hótorlaszok a dunántúlon,

1. t. z. j/10/11 hgy

1969. december 1.

az a hatalmas ciklon, amely a múlt hét második felében még közép-európa északi felén terpeszkedett el, fokozatosan eltolódott északi irányba és helyet adott annak a néhány száz kilométer széles, tehát európai viszonylatban keskeny zónának, amely hétfőn a la manche csatornától a baltikumon keresztül a szovjetunió európai területének középső részéig húzódott. ennek az övezetnek a területén száraz, csendes időjárás alakult ki, de tőle északra is, délre is szeles, felhős, sokfelé csapadékos lett az idő - mondotta rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa.

az ilyen módon időjárásilag háromfelé szakadt európa déli részét, ahova hazánk is tartozik, az a földközi-tengeri ciklon kényszerítette befolyása alá, amely egy-két nap alatt viharos gyorsasággal nőtt csaknem 3000 kilométer átmérőjű óriássá és amelynek fő centruma hétfőn reggel szardínia szigete és az appenini-félsziget között helyezkedett el. ennek a ciklonnak a hatására a földközi tenger felől az 1000-1500 méternél magasabb szintekben déli-délnyugati széllel nagyon páradus, viszonylag enyhe levegő áramlott fölé, ugyanakkor a talajszinten északi-északkeleti szél szállított hideg levegőt erre a területre. így a kárpát-medencében, de a balkán nagy részén és olaszország térségében is erősen felhős, csapadékos volt az időjárás vasárnap is, hétfőn is.

a hőmérsékletek most már a kontinensnek körülbelül a felén mínusz 3 és plusz 3 fok között tetőztek, csupán skandinávia északi részén mértek mínusz 10 vagy ennél is alacsonyabb s a földközi tenger északi partja, illetve az aldu-na vonalában plusz 10 vagy annál magasabb maximumokat. hétfőn reggel skandináviában mínusz 16-20, sőt a kolumbiai félszigeten mínusz 22 fokig hűlt le a levegő.

hazánkban a csapadék mennyisége megnövekedett. vasárnap többfelé is mértek 15-20 millimétert, a balaton környékén pedig 10-15, sőt még eger és miskolc térségében is 5-10, némhol szintén 15 centiméteres hóréteg alakult ki. a dunántúlon a rendkívül erős szél helyenkint egy métert is elérő hótorlaszokat halmozott fel. érthető, hiszen például szombathelyen az egyes szélirányok sebessége az óránként 100 kilométert is elérte.

/folyt.köv./
16.05/11

- 31 -

Nx 16¹⁰

bb. 44. / kétféle ... folyt./ il

ami a hőmérsékleteket illeti, vasárnap a tiszántulon helyenkint 4-5-6fokig is emelkedett a higanyszál, de az ország többi részén csak 0-3 fok között alakult ki a maximum. hétfőn reggel keleten kevéssel 0 fok felett, nyugaton kevéssel 0 fok alatt volt a hőmérséklet, de általában a plusz 2 és a mínusz 2 fok közé az egész országban mért összes értékek befértek.

ami a továbbiakat illeti, a meteorológusok szerint péntekig a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 0 és mínusz 6 fok között, a legmagasabbnappali hőmérsékletek pedig plusz 1 fok körül lesznek. öt millimétert meghaladó csapadék az ország területének 60 százalékán várható./mti/

--

k
bb. 42. ndk postaügyi küldöttség érkezett budapestre

1 kf/kf/1e/1l hgy 1969. december 1.

richard serinek államtitkár, az ndk posta és távközlésügyi miniszterének első helyettese vezetésével hétfőn küldöttség érkezett budapestre.

az ndk postaügyi delegációja a magyar posta vezetőivel tárgyal a jövő évi postal és távközlési műszaki-tudományos együttműködés időszerű tennivalóiról, s az együttműködés 1970. évi munkatervének előkészítéséről./mti/

--

bb. 43. olasz fonó-centrifuga próbaüzemelés

1 sz/gk/1e/1l hgy 1969. december 1.

a genovai gardella-cég új elven működő új sodrás technológiával dolgozó fonó-centrifugáját most próbálják ki a kenderfonó- és szövőipari vállalat szegedi jutagyrában. a gép próbaüzemelése egy hónappal ezelőtt kezdődött, ünnepeles átadására december 20-án kerül sor. a gépet egy ember hat dolgozó eddigi munkáját látja el, az eddiginél sokkal kedvezőbb munkakörülmények között./mti/

--

- 32 -

NA 1720

bb. 45. megalakult a magyar-szovjet belkereskedelmi munkacsoport

t kf/tm/e 1e hgy 1969. december 1.

a napokban tartotta alakuló ülését és első tárgyalásait a magyar-szovjet belkereskedelmi munkacsoport. a megbeszéléseken megvitatták a kétoldalu munkacsoport ügyrendjét, megállapodtak az együttműködés feladataiban. a magyar belkereskedelem vezetői átadták szovjet partnereiknek a kishatármenti forgalomra vonatkozó elképzeléseiket, a lebonyolítás módszereire szóló javaslataikat. a tanácskozások során különös gonddal foglalkoztak a belkereskedelmi választékcseré fejlesztésének lehetőségeivel, módszereivel, s azzal, hogyan lehetne bekapcsolni ebbe a hasznos tevékenységbe a szovjetunió köztársaságait. megállapodtak közös kutatási témákban, tapasztalat- és dokumentáció-cserékben.

az alakuló ülésről és a megbeszélésekről készült jegyzőkönyvet, a két ország belkereskedelmi szervei közötti gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési megállapodás 1970. évi munkatervét hétfőn délután írta alá dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes és sz. szemicev szovjet kereskedelmi miniszterhelyettes a belkereskedelmi minisztériumban.

x x x

az első kétoldalu belkereskedelmi munkacsoport, a magyar-lengyel, három esztendeje alakult, magyar kezdeményezésére, annak érdekében, hogy a szocialista országok kereskedelmi minisztériumai közötti közvetlen választékcseréhez, a tudományos-műszaki együttműködéshez szervezeti keretet teremtsen, elősegítse a terveyszerűbb kapcsolatokat. azóta már eredményesen működik a magyar-bolgár, a magyar-ndk, a magyar-román munkacsoport, s a közeljövőben alakul a magyar-csehszlovák is. a kedvező tapasztalatokat hasznosítva a szocialista országok belkereskedelmi szervei egymás között is létrehozhat hasonló munkacsoportokat, amelyek mindenütt a kétoldalu vegyes kormánybizottságok szerveiként tevékenykednek.

a kétoldalu munkacsoportok alapozták meg a szocialista országok belkereskedelmi miniszterei tanácskozó testületének létrehozását. ez év elején alakult meg a miniszteri testület, mind a szocialista országok belkereskedelmi együttműködésének legmagasabb szintű szervezete. a kgst keretein belül működik; a szocialista országok kereskedelmének munkáját, a kétoldalu együttműködési tevékenységet hangolja össze. a miniszteri testület végrehajtó szervei és az országok belkereskedelmi munkacsoportjai kölcsönösen támogatják egymás munkáját./mti/

--

c-33-

16.23/ny

NA 1720

bb 46. tudományos emlékülés pécssett

vid/fm/ny hgy

1969. december 1.

pécs felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából hétfőn négy napos tudományos ülészek kezdődött a városban a tit, a tudományos intézetek és a felsőoktatási intézmények rendezésében. az első napon a történelmi szekció ülésén nyolc előadás hangzott el pécs és baranya felszabadulásáról, s a háboru utáni uj, szabad élet kibontakozásáról. az ülésen részt vett a tit vendégeként pécssett tartózkodó mihail atanaszov mihajlov ezredes, a bulgáriai jászberényi megyei pártbizottság tagja is, aki az i. bolgár hadsereg dél-magyarországi felszabadító hadműveleteiről tartott előadást. /mti/

bb 48. kitüntetések

gk/ny zs hgy

1969. december 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa bogvár géza kossuth-díjas akadémikusnak, a távközlési kutató intézet tudományos igazgatójának tudományos és tudományos szervezői tevékenysége elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából, keszthelyi zoltán írónak, írói és műfordítói tevékenysége elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából, dankó józsefnak, az esztergomi vak bottyán tsz elnökének, döbröntei károlynak, a pamutnyomóipari vállalat igazgatójának, farkasdi zoltán kossuth-díjasnak, a mezőgazdasági tervező vállalat főmérnökének, fischer imrénének, a magyar műszeripari egyesülés elnökének, heimer jennőnek, a műszer- és irodagépártékesítő vállalat igazgatójának, horváth imrénének, a semmelweis orvostudományi egyetem marxista-leninista tanszéke adjunktusának, dr. ladányi józsnak, az orvostudományok doktorának, a debreceni orvostudományi egyetem sebészeti klinikája egyetemi tanárának, magos lászlónak, a lapkiadó vállalat főkönyvelőjének, dr. szőke sándornak, az egészségügyi minisztérium orvos főelőadójának eredményes munkásságuk elismeréséül, nyugállományba vonulások alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetéseket losonczi pál, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, nagy józsefné könnyűipari miniszter és dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese. /mti/

-34-

16.35/ny

NA 1735

bb 47, jurij boriszovics levitan

hgy/k/ot/u zs hgy

1969. december 1.

a szovjet rádió ismert bemondója, a magyar rádió és televízió vendégeként hétfőn magyarországi látogatásra érkezett. mint ismeretes, a II. világháborútól kezdve napjainkig minden fontosabb hírt, eseményt levitan olvasott be a szovjet rádióban. /mti/

kb

bb 49. az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportjának ülése

vid/fm/um bs

1969. december 1.

hétfőn kaposvárott ülésezett az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja. mudig istván, a somogy megyei tanács vb. pénzügyi osztályának vezetője tájékoztatta a képviselőket a megye gazdasági helyzetéről, valamint az idei és a jövő évi költségvetés végrehajtásáról, illetve előirányzatairól. részletesen ismertette a megye iparának és mezőgazdaságának fejlődését, és azokat a problémákat, amelyeknek megoldásához az országgyűlési képviselők támogatását kérte. /mti/

-.-

NA 1740

- 35 -

bb 50. gyártás-szakosításokról, termékcserekről tárgyalt a magyar-szovjet petrokémiai együttműködési munkabizottság

i sz/im-ju ie bs

1969. december 1.

november 26- december 1. között budapesten tartotta harmadik ülését a magyar-szovjet ásványolaj feldolgozó ipari és petrokémiai műszaki-gazdasági tudományos együttműködési állandó munkabizottság. az ülésen a szakértők többek között megvitatták a magyar népköztársaság nehézipari minisztériuma és a szovjetunió olajfinomító és kőolajvegyészetipari minisztériuma közötti, 1971-1975. évekre megjelölt gyártásszakosítások és kölcsönös termékszállítások lehetőségeit. valamint a minisztériumok műszaki-tudományos együttműködésének 1970. évi munkatervét. a barátság és a kölcsönös megértés légkörében lefolyt ülésen a magyar delegációt dr. szekérgyula, a nehézipari miniszter első helyettese, a szovjet delegációt n. szorokin miniszterhelyettes vezette.

x x x

az ülészak tárgyalásairól az mti munkatársának elmondották, hogy a munkabizottság már most igyekezett előkészíteni az 1971-1975. években sorra kerülő termékcsakosításokat, illetve azt a szakosításra vonatkozó megállapodást, amelyet a jövő év első felében írnak majd alá. az eddigi tárgyalások alapján lehetőség kínálkozik arra, hogy a szovjet fél lássa el a magyar felhasználókat különböző petrokémiai alapanyagokkal, szintetikus kaucsukkal, valamint gumiabroncs köpennyel, ugyanakkor a magyar fél vállalja, hogy kielégíti a szovjet partner mélyfuró-tömlő igényét. ezek a gyártásszakosítások évente 15 millió-15 millió rubel értékű kölcsönös szállítást jelentenek majd. a munkacsoport a továbbiakban javánagyta a olefinkémia területén javasolt együttműködésnek a szakértők által kidolgozott számítási, vizsgálati anyagát, megállapította, hogy az olefinkémia területén kialakítandó együttműködés, előnyösnek ígérkezik, döntés végett a javaslatot a z illetékes fórumok elé terjesztik. tárgyalt a munkabizottság a távlati kutatási együttműködés főbb témáiról is. a szakértők véleménye szerint a következő öt éves tervidőszakban 8-10 fontosabb témában végezhetnének közös kutatásokat a magyar és szovjet intézetek.

/mti/

--

18.00/ju

N 1830

-36-

bb 57. az országgyűlés kereskedelmi bizottságának ülése

t pr/gg/um zs bs

1969. december 1.

a belkereskedelmi, illetve a külkereskedelmi minisztérium jövőévi költségvetését vitatta meg hétfőn a parlamentben az országgyűlés kereskedelmi bizottsága. a dr. varga jeno elnökletével megtartott tanácskozáson részt vett dr. beresztóczy miktós, az országgyűlés alelnöke is.

a belkereskedelmi minisztérium idei gazdálkodásának tapasztalatairól, s a jövő esztendői tervezett költségvetéséről keserü jánosné miniszterhelyettes tájékoztatta a képviselőket. a tárca ideai eredményeit körvonalazva elmondotta, hogy a kereskedelmi ágazatba tartozó vállalatok és szövetkezetek jövedelmükből a tervezettnél 10 százalékkal többet fizettek be az államkasszába. a tervezettnél magasabb nyereség megduzzasztotta a részesedési és fejlesztési alapokat is. általános tapasztalat, hogy az ideai gazdálkodási esztendőben már lényegesen jobban hatottak az új mechanizmus szabályozói, mint tavaly. a nem lebecsülendő eredmények mellett azonban felfigyeltek az illetékesek jónéhány kedvezőtlen tendenciára is, pozitívabb lenne az év végi mérleg, ha például a teljes nyereségtöbblet forgalomnövekedésből származna, s nem befolyásolta volna a szükségesnél jobban a készletcsökkentési megtakarításból, illetve az árrés bővülésből eredő nyereség.

az áruellátást, - választékot hátrányosan érintette, hogy az ideai esztendőre kisebb forgalomnövekedéssel számoltak, emiatt a termelést sem ösztönözték a kellő mértékben. az ideai esztendő tapasztalata, hogy egyes árucsoportokban - főként az olcsóbb, standard cikkekből - kicsi a választék. néhány nagykereskedelmi vállalat alaposan kihasználta a növekvő keresletet, s a tisztosnál magasabb nyereséggel kalkulálta az árakat. a belkereskedelmi minisztérium szeptember óta ellenőrzi az ágazatába tartozó vállalatok jövőévi felkészülését. a tervek szerint tovább javítják a lakosság áruellátását, bővítik az áruválasztékot. a kereskedelmi vállalatokat az eddiginél jobban ösztönzik a forgalom növelésére, a biztonságosabb készlettartásra.

a külkereskedelem ideai eredményeiről, jövőévi terveiről czeitler sándor miniszterhelyettes tartott tájékoztatót. kiemelte: a tervezettnél jobb a külkereskedelmi mérlegünk a korábbinál. kiegyensúlyozottabb a határokon át bonyolódó kereskedelmünk. kedvező a jövő esztendői perspektíva is: 1970-ben aktív külkereskedelmi áruforgalom várható mind a rubel-, mind a dollárelszámolású piacokon.

/folyt.köv./

- 37 -

17.53/um

N 1835

bb 57. / az országgyűlés... 1. folyt./-ju

a két beszámolót élénk vita követte. amelyben számos képviselő felszólalt. dr. révay zoltán a vendéglátóipar munkájának néhány költségvetési vonatkozásáról kért bővebb tájékoztatást. válaszként az ülésen részt vevő szakemberek elmondották, hogy jelenleg ételár-kiegészítés címén az állam csaknem 700 millió forintot juttat a vendéglátóiparnak. gerebenics imre pénzügyminisztériumi főosztályvezető azt is elmondta, hogy az ételár-dotáció rendszere ma még meglehetősen bonyolult; előfordul olyan eset is, hogy valahol 35 százalékos, s esetleg két utcával arrébb már csak tizenkét és fél százalékos ételár-kiegészítéssel számolnak. itt előbb-utóbb valamilyen egységesítés várható.

dr. révay zoltán azt is szóvá tette, hogy az üzletekből gyakran hiányoznak a már megszokott, kedvelt árucikkek. javasolta: a bizonyos előleg lefizetésével a kíván áru akkor is legyen megrendelhető, ha az adott üzlet raktárában éppen nincsen.

geiszbühl mihály arról érdeklődött, hogy milyen területeken korlátozzák az illetések az exportengedélyek kiadását. a szakértők válaszából kitűnt, hogy korlátozásra csak azokban a szférákban kerül sor, ahol kontingensen felüli, vagy a lakosság áruellátását szolgáló cikkekről van szó. ilyen esetekben az exportjogot versenytársakkal lehet meg a vállalatok. dr. novák pálné szóvá tette, hogy néhány üzlet piszkos, elhanyagolt, s nemigen csábítja a vásárlót. ezen mielőbb változtatni kellene akár úgy, hogy emelik a takarítónők fizetését, akár úgy, hogy gépesítik a takarítást. nehézményezte, azt is, hogy a kiskereskedelmi hálózat bővítése nem haladja meg a tervezett, hoga a forgalom a számítottnál jóval gyorsabban növekszik dr. varga jeno azt fejtegette, hogy a lakosság élelmiszerellátásának javítása érdekében életrevaló ötlet a kereskedelmi vállalatok és a termelőszövetkezetek társulása. / a jelenlévő minisztériumi szakértők hozzáfűzték, hogy a tervek szerint az ilyen társulásokat valamilyen módon segítik, preferálják majd. /

mészáros béla arra hívta fel a figyelmet, hogy a sertéshus-ellátás gondjainak enyhítésére ésszerűsíteni kell a felvásárlási rendszert. mráz tiber tapaszalatai szerint a vidéki üzlethálózat nem készült fel eléggé a várható keresletnövekedésre, a zárszámadáskor minden esztendőben megnövekedő vásárlókedvre. javasolta, hogy tegyék hatékonyabbá a vidéki boltok készleteinek ellenőrzését, mert gyakran előfordul, hogy régebben szavatossági idejű cikkeket árulnak. zsigmond géza rámutatott: a kereskedelmi vállalatoknak bátrabban kell élniük az árcsökkentés lehetőségével. jó példa erre a centrum áruházak gyakorlata, például a gyermekcipők árának csökkentése.
/ folyt. köv. /

18.05/1u

-38-

M 1840

bb 57. / az országgyűlés... 2. folyt./-ju

dr. bereasztóczy miklós is ehhez a témához kapcsolódott felszólalásában a azt fejtegette: szó sincs valamiféle tisztességtelen versenyről a centrum-áruházak esetében, - ellenkezőleg az nagyon örvendetes gazdaság. jedlicska gyula elmondta, hogy az áruellátás a legtöbb helyen főként azért akadozik, mert a kereskedelem nem rendel megfelelően a termelővállalatok kapacitása adott, s ha termékeiket időben megrendelés hiányában - nem tudják értékesíteni, külföldön iparkodnak eladni.

pázsit árpád javasolta, hogy összegezzék azokat az észrevételeket, amelyek időről időre visszatérnek a kereskedelmi bizottság ülésein, s nézzenek utána, hogy a szóvá tett gondokra miért nem találtak megoldást az illetékesek.

kifejtette véleményét a vitában madarasi attila pénzügyminiszterhelyettes és bartolák mihály, a szövsz elnökhelyettese is. a bizottság az előterjesztett költségvetési javaslatot elfogadta.

az ülés dr. varga jeno zárszavával ért véget. /mti/
--

bb 52. gázrobbanás a komlói zobák aknában

i zsu/tr-ju zs bs

1969. november 1.

hétfőn a komlói zobák-akna 111-as szintjén gázrobbanás történt, és az aknában dolgozók közül andrási gyula 42 éves vājár harmati józsef 32 éves vājár és ludvig ádám 35 éves csillás olyan súlyosan sérülést szenvedtek, hogy a helyszínen meghaltak. súlyos sérüléssel szállították kórházba 11 bányászt további 7 dolgozót a helyszínen részesítettek elsősegélynyújtásba.

a robbanást követő mentési munkálatok során még nem sikerült a felszínre hozni négy dolgozót: kocsis józsefet, illés alajost, kovács vilmost, és nehéz ferencét. a mentést folytatják. a robbanás körülményeinek és a felelősség megállapításának vizsgálatát a rendőrség a bányaműszaki felügyelőség bevonásával folytatja. /mti/
--

18.07/1u

-39-

M 1855

bb 53. nguyen thi binh külügyminiszterasszony budapestre érkezett
t fe/tm/u m zs bs 1969. december 1.

nguyen thi binh asszony, a dél-vietnami köztársaság ideiglenes
forradalmi kormányának külügyminisztere péter jános külügy-
miniszter meghívására hétfőn baráti látogatásra budapestre érkezett.

a külügyminiszterasszony és a kíséretében lévő személyiségek
fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent péter jános kül-
ügyminiszter és a külügyminisztérium főbb vezető beosztású munká-
társai. ott volt le huu van, a dél-vietnami köztársaság budapesti
nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és hoang-luong, a vietnami
demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb 51. Lengyel pártmunkás-küldöttségek budapesten
gg/um zs bs 1969. december 1.

az mszmp központi bizottságának meghívására hétfőn két lengyel
pártmunkás küldöttség érkezett budapestre wieslaw rydyger, illetve
henryk marian, a lemp kb osztályvezető helyetteseinek vezetésével.
a küldöttségeket katona istván és káplár józsef, az mszmp kb
osztályvezető helyettesei fogadták. a fogadtatáson jelen volt
bogumil dabrowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségé-
nek első titkára. /mti/

--

bb 59. jelentkezés orosz nyelvű gépiró-tanfolyamra
1 ms /tm/um zs bs 1969. december 1.

az mszbt központi gorkij nyelviskolája az idén is meg-
hirdette nagyszerű orosz nyelvű gépiró tanfolyamait. a nagy ér-
deklődésre való tekintettel újabb tanfolyam indul. jelentkezni
lehet december 3-án 9-17 óra között a barátság házában /gorkij
fasor 45./ /mti/

--

- 40 -

18.15/um

M 1915

bb 54. martin ferenc látogatásai
tr-ju zs bs

1969. december 1.

losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, fock jános, a minisz-
tertanács elnöke és kálai gyula, az országgyűlés elnöke fogadta
martin ferencet, új bukaresti nagykövetségünket, aki a közeljövőben
utazik állomás helyére. /mti/

--

bb 55. charles helou,
k zs-ju bs

1969. december 1.

a libanoni köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet losonczy
pálnak, az elnöki tanács elnökének libanon nemzeti ünnepe alkalmá-
ból kifejezett jókívánságaiért. /mti/

--

bb 58. rendőrkézen a petlőrinczi gyilkosság tettese
zsu/tr-ju bs

1969. december 1.

a xviii. kerületi állami lakótelepen, a 216/1 számú lakás-
ban november 25-én holtan találtak özv. lauder, istvánné 81 éves
nyugdíjast. a gyámság alatt lévő idős asszonyt a tettes brutálisan
bántalmazta, majd megölte, s pénztárcájából - amelyben mindössze
38 forint volt - elrabolta.

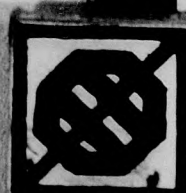
a budapesti rendőrfőkapitányság kézrekerítette és előzetes
letartóztatásba helyezte a súlyos bűncselekmény elkövetőjét, ma-
kács jános 39 éves, többszörösen büntetett előéletű alkalmi munkást,
monori lakost. /mti/

--

18.20/ju

M 1915

-41-

bb 53. nguyen thi binh külügyminiszterasszony budapestre érkezett

t fe/tm/u m zs bs

1969. december 1.

nguyen thi binh asszony, a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának külügyminisztere péter jános külügyminiszter meghívására hétfőn baráti látogatásra budapestre érkezett.

a külügyminiszterasszony és a kíséretében lévő személyiségek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent péter jános külügyminiszter és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt le huu van, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és hoang-luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb 51. Lengyel pártmunkás-küldöttségek budapesten

gg/um zs bs

1969. december 1.

az mszmp központi bizottságának meghívására hétfőn két lengyel pártmunkás küldöttség érkezett budapestre wieslaw rydyger, illetve henryk marian, a lemp kb osztályvezető helyetteseinek vezetésével. a küldöttségeket katona istván és káplár józsef, az mszmp kb osztályvezető helyettesei fogadták. a fogadtatáson jelen volt bogumil dabrowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének első titkára. /mti/

--

bb 59. jelentkezés orosz nyelvű gépiró-tanfolyamra

1 ms

/tm/um zs bs

1969. december 1.

az mszbt központi gorkij nyelviskolája az idén is meghirdette nagyszerű orosz nyelvű gépiró tanfolyamait. a nagy érdeklődésre való tekintettel újabb tanfolyam indul. jelentkezni lehet december 3-án 9-17 óra között a barátság házában /gorkij faszor 45./ /mti/

--

-- 40 --

18.15/um

M 1915

bb 54. martin ferenc látogatásai

tr-ju zs bs

1969. december 1.

losonczy pá, az elnöki tanács elnöke, fock jend, a minisztertanács elnöke és kállai gyula, az országgyűlés elnöke fogadta martin ferencet, új bukaresti nagykövetségünket, aki a közeljövőben utazik állomás helyére. /mti/

--

bb 55. charles helou,

k zs-ju bs

1969. december 1.

a libanoni köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének libanon nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért. /mti/

--

bb 58. rendőrkézen a petlőrinczi gyilkosság tettese

zsu/tr-ju bs

1969. december 1.

a xviii. kerületi állami lakótelepen, a 216/1 számú lakásban november 25-én holtan találtak özv. lauder, istvánné 81 éves nyugdíjast. a gyámság alatt lévő idős asszonyt a tettes brutálisan bántalmazta, majd megölte, s pénztárcáját - amelyben mindössze 38 forint volt - elrabolta.

a budapesti rendőrfőkapitányság kézrekerítette és előzetes letartóztatásba helyezte a súlyos bűncselekmény elkövetőjét, mákcs jános 39 éves, többszörösen büntetett előéletű alkalmi munkást, monori lakost. /mti/

--

18.20/ju

M 1915

-41-

o
e m b a r g ó 19.45 óráig!

bb 56. véget ért a kgst rádiótechnikai állandó bizottságának ülése.

t sl/tr/um 1e bs

1969. december 1.

Hétfőn este a jegyzőkönyv aláírásával végetért a kgst rádió-technikai és elektronikai ipari állandó bizottságának 14. ülése, amelyet november 25. s december 1. között rendeztek budapestben.

az ülésen a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetségének delegációi vettek részt. a kgst és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság között jugoszláviának a tanács szervei munkájában való részvételéről történt megállapodás értelmében e szocialista ország delegációja is résztvett a bizottság ülésén.

az ülésen kidolgozták a kgst végrehajtó bizottságának határozataiból adódó feladatok teljesítésének módját. elfogadták a rádió-technikai és elektronikai tudományos és műszaki kutatások 1971-75-re szóló koordinálási tervét, s ugyanerre az időszakra a szabványosítás távlati irányainak és komplex témáinak tervét.

elfogdták a bizottság jövő évi munkatervét, s megtárgyalták a rádiótechnikai és elektronikai tudományos és műszaki kutatások koordinálásának 1970. évi feladatait.

a bizottság tájékoztatót hallgatott meg arról, hogy milyen intézkedésekkel gyorsítják a rádiótechnikai és elektronikai ipari termékek gyártásszakosítási és kooperációs ajánlásainak kidolgozását. megvizsgálták a gyártásszakosítás és kooperáció elmélyítésével kapcsolatos egyéb kérdéseket is.

az ülésen több szabványosítási és egységesítési ajánlást fogadtak el.

a bizottság az egyetértés, az őszinte együttműködés, a barátság és kölcsönös megértés jegyében végezte munkáját./mt1/

- 42 -

NA 1925

bb 60. ismét várják a magyar gyerekek rajzait az indiai shankar nemzetközi gyermekrajz kiállításra

1969. december 1.

1 fe/gk-ju zs bs

a magyar gyerekek több mint tíz esztendője vesznek részt rendszeresen a világ legnagyobb gyermekrajz-kiállításán új-delhiben. a gyermekrajzok nemzetközi seregszemléjére évente átlag egymillió pályamű érkezik. a magyar gyerekek eddig minden évben sikerrel szerepeltek a shankar nemzetközi gyermekrajz-pályázaton, legutóbb például 16 díjat nyertek, s magyar gyerekek címére most ismét meghívás érkezett, hogy vegyenek részt a rajz-seregszemlén. a kulturális kapcsolatok intézete ezért kéri azokat a 15 éven aluli fiatalokat, akik részt kívánnak venni az 1970. évi pályázaton, hogy a 30x40 centiméternél nem nagyobb, 1969-ben készült képeiket december 12-ig küldjék be a múcsarnokban / budapest, xiv., dózsa györgy, ut 37./

bb 61. diplomakiosztó ünnepség a muosz-ban

1969. december 1.

t fe/gk-ju zs bs

hétfőn a muosz székházában ünnepélyesen átadták a nemzetközi újságíró oktatási központ diplomáját 19 végzős vietnami hallgatónak. a vietnami fiatalok négy hónapon át tanulmányozták budapestben, antelevizióban, a mafilm-nál, az mti fotónál, illetve a magyar diafilmgyártó vállalatnál a televízió-rendezői, a szerkesztői, az operatőr, a dokumentumfilmrendezői, s fotoriporter munkát.

a diplomakiosztó ünnepségen jelen volt barcs sándor a muosz elnöke, az mti vezérigazgatója, katona istván, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője, siklósi norbert, a muosz főtitkára, kárász győző, a magyar szolidaritási bizottság alelnöke, ott volt hoang luong, a vdk budapesti nagykövete, le huu van, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mt1/

18.25/ju

NA 1930

-43-

bb 63. tanácskozás miskolc belvárosának rendezési tervéről

vid/fm/um bs

1969. december 1.

miskolcon hétfőn megkezdődött a magyar építőművészek szövetségének kétnapos kibővített vezetőségi ülése.

dr. pogány frigyos, a szövetség elnöke megnyitójában elmondta, hogy az ülésen miskolc belvárosának rendezési tervét vitatják meg, amelyet a miskolci tervező vállalat dolgozott ki.

a mintegy százhetven hektárral területre kiterjedő részletes rendezési terv építészeti vonatkozásait fekete miklós, közlekedés-közmű megoldásait pedig dávidházi péter ismertette.

a tervben az eddigiektől eltérően olyan módszert dolgoztak ki, amely lehetővé teszi, hogy a rendezési koncepciók hosszú távon se érvüljenek el. a számítások alapján az új lakások, közintézmények és kereskedelmi létesítmények mintegy ötmillió légköbméter beépítést teszik szükségessé. ehhez tervezték meg a szükséges közműveket, utahálózatot. a centrumban rekonstruálják a műemléképületeket, a közintézményeket, míg az üzletnegyedet az idegenforgalmi központot a jelenlegi tanácsház-téren építik fel. a városba budapest felől bevezető ut mentén alakítják ki a házigyári elemekből épülő városrészt, míg az avas oldalán társasházaknak jelöltek ki területet. a béke-téren lesz majd a közlekedési csomópont, ahová a budapestről érkező m.3-as utat bevezetik, s onnan ágaztatják el kassa, illetve kazincbarcika felé. a forgalom lebonyolítására déli és északi terelőutat létesítenek.

az ismertetőt követően az építőművész szövetség által felkért opponensek mondták el véleményüket. általános volt az a megállapítás, hogy a terv alkalmas miskolc belvárosának rendezésére. távlatban is jó lehetőségeket nyújt mind az építészeti, mind a közlekedési igénye kielégítésére.

a tanácskozást kedden folytatják./mti/

- 44 -

18.33/um

NA 1730

bb 62. r. brash-nak,

t fe/gk7ju zs bs

1969. december 1.

az angol külügyminisztérium fősztályvezetőjének vezetésével hétfőn háromtagú angol küldöttség érkezett budapestre, hogy tárgyalásokat folytasson a következő két évre szóló magyar-angol kulturális és tudományos csereprogramról. /mti/

bb 64. budapestben tartja ülését a nyomdaipari szakszervezetek nemzetközi állandó bizottsága

1 sl/tm-ju ie bs

1969. december 1.

a nyomdaipari szakszervezetek nemzetközi állandó bizottsága december 2-án és 3-án budapestben tartja VII. ülését. bár a magyar nyomdász szakszervezet nem tagja a nemzetközi szervezetnek, az állandó bizottság a magyar szakszervezetet kérte fel az ülés rendezésére. a tanácskozásra budapestre érkeztek a kolumbiai, a csehszlovák, a francia, a japán, a lengyel, a marokkói, az ndk-beli, az olasz és a szovjet testvérszervezet, továbbá a latin-amerikai nyomdaipari szakszervezeti szövetség vezetői. a magyar nyomdász szakszervezet ellenére, hogy a szervezetnek nem tagja, a szervezet szakmunkásképzéssel foglalkozó albizottságának munkájában részt vesz, s így az állandó bizottság ülésén is képviselteti magát.

az ülésen áttekintik a szervezet jövőre varsóban sorra kerülő harmadik nemzetközi konzultatív konferenciájának előkészületeit, megtárgyalják az 1970-es munkatervet, s foglalkoznak a nyomdaipari szakmunkásképzés helyzetével. /mti/

bb 65. kállai gyula,

tm-ju zs bs

1969. december 1.

az országgyűlés elnöke, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke hétfőn hivatalában fogadta a hazánkban tartózkodó ete aleniust, a finn népiendemokratikus unió elnökét. a megbeszélésen részt vett bugár jánosné, a hazafias népfront főtitkárhelyettese is. /mti/

18.35/ju

-45-

NA 1945

bb 66. időjárásjelentés

tm/um bs

1969. december 1.

a meteorológiai intézet jelenti december 1-én, hétfőn
19 órakor:

hideg szeles idő

várható időjárás kedd estig: időnként felszakadozó felhőzet,
még többfelé havazással, hóeséssel. élénk, időnként erős, nyug-
gaton helyenként viharos lökésekkel kísért északkeleti, keleti
szél. a dunántúlon egy-két helyen hófúvás. várható legmagasabb
nappali hőmérséklet mínusz 2, plusz 3 fok között. /mti/

bb 67. a vdk párt- és kormányküldöttsége átutazóban budapesten

k zs/tm-ju zs bs

1969. december 1.

az mszmp központi bizottságának vendégeként hétfőn
- alabániból átutazóban - vietnami párt és kormányküldöttség érke-
zett budapestre hoang van hoan.-nak, a vietnami dolgozók pártja
politikai bizottsága tagjának vezetésével.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor,
az mszmp politikai bizottságának tagja fogadta. jelen volt a
fogadtatásnál hoang-luong, a vietnami demokratikus köztársaság
budapesti nagykövete, le huu van, a délvietnami köztársaság
budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint latif
shehu, az albán népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes
ügyvivője. /mti/

--

20.05/ju

M 2010

-46-

v

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. december 2.

bb 1. 8 gramm súlyú bevásárló szatyrok

vid-ju ká -cz

1969. december 2.

az ujszegedi szövőgyárban az nszk-ból nemrégiben beszer-
zett, csomómentes halász-hálókat kötő géppel tetszetős műanyagfüggő-
nyöket, s bevásárló miniszatyrokat is készítenek. ez utóbbiakhoz
ugynevezett terjedelmesített danulont használnak, ami azt eredmé-
nyezi, hogy a szatyor eredeti méretének az ötszörösére is kinyulik.
súlya mindössze nyolc gramm, ugyanakkor nyolc kilóáruval terhel-
hető. az új cikkből évente többmilliót készítenek. /mti/

--

bb 2. a zord idő elriasztotta a sirályokat a fehértről - a ré-
cék és a vadlibák még maradnak

vid-ju ká -cz

1969. december 2.

a téliestre fordult, időjárás elriasztotta a szegeddel
szomszédos fehértről madárszálló neves vendégeit. az októberben
érkezett sirályokat. több mint 3000 danka-, ezüst- és heringsirály
hagyta el a rezervátumot. mielőtt utrakeltek, megtisztogatták a már
lecsapolt és lehalászott halastavakat. ugyancsak délebbre költöztek,
földközi tengeri végső uticéllal, a sötét tollazatu füstös
cankák.

/ folyt. köv. /

-1-

M